HELSINKI VE SONRASI

Barışa giden yolda önemli bir aşama olan
Helsinki Konferansı'nın nasıl gerçekleştiği,
ne olduğu ve geleceğini de
inceleme konusu yapan kitap

15 lira Konuk Yayınları P.K.749 Sirkeci-İSTANBUL

31 Ağustos 1977
Çarşamba

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.
- Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika'nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

Cumhuriyet tarihinin en "politik"

30 Ağustos'u kutlandı

Evren KK, Ersin 1. Ordu, Akın 2. Ordu, Ülker 3. Ordu ve Özçivril Ege Ordusu Komutanlıklarına getirildiler

KKK ve Ordu Komutanları belli oldu...

KORUTÜRK KISA VADELİ BAŞARILAR İÇİN ULUSAL ÇIKARI ETKİLEYECEK GİRİŞİMLERDEN KAÇINILMASINI İSTEDİ

- Ecevit törenlere katılmadı ve "30 Ağustos törenleri, Silahlı Kuvvetlerimizin köklü gelenekleri dışında yapılıyor; bu nedenle, törenlere katılmak için kendimi zorlamak içimden gelmiyor" dedi

ANKARA-İSTA

Cumhuriyet tarihinin en "politik" 30 Ağustos'u dün kutlandı. Törenler sürerken, ordu üst kademelerindeki komutanlar düğümü de çözümlendi. Ege Ordusu Komutanı Orgeneral Kenan Evren Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirildi. Önceki günkü istifalarla boş alan ordu komutanları da belli oldu. Org. Nurettin Ersin I. Ordu, Org. Vecidi Akın, 2. Ordu Org. Mahmut Ülker 3. Ordu Org. Sait Özçivril Ege Ordusu (4. Ordu) komutanlıklarına getirildiler.

Genelkurmay Başkanı Sancar tarafından hazırlanan Demirel ve Savunma Bakanı Bilgiç tarafından onaylanan kararnameler dün İstanbul'da Korutürk'e sunuldu.

Öğrenildiğine göre Korutürk KKK dışındaki tüm atamaları dün onayladı. Korutürk'ün KKK konusundaki kararnameyi de bugün onaylaması bekleniyor.

● Haberi orta sayfada

Cumhuriyet tarihinin en "Politik" 30 Ağustos'u dün tüm yurtta kutlandı... Cumhurbaşkanı Korutürk törenlere İstanbul'da katıldı. Korutürk'ün tören sırasınca yüzünün "Asık" oluşu dikkati çekti.

KKK'da düğümlenen ordu üst kademelerindeki komutanlıklar sorunu dün çözüme bağlandı. Org. Evren Kara Kuvvetleri Komutanı olurken, diğer aday Org. Nurettin Ersin de I. Ordu Komutanlığına getirildi. Org. Ersin dün İstanbul'daki törenlere I. Ordu Komutanı olarak katıldı. (Fotoğraflar: Coşkun ARAL)

AĞIR SANAYİ HAMLESİ BALONU

Kamu yatırımlarında gerçekleşme oranı çok düşük

1976'da öngörülen 36,5 milyarlık yatırımın 4,5 milyarlık kesimi gerçekleşebildi

ANKARA-İSTA

1976 yılında 124 önemli proje için planlanan 36,5 milyar liralık yatırıma karşılık ancak 4.5 milyar liralık harcama yapılabildi. Projelerdeki gecikmeler nedeniyle her yıl hazinenin milyarlarca liralık zarara uğradığı belirtilmektedir.

Devlet Planlama Örgütü tarafından yayınlanan "Önemli Projeler Şubat 1977 Raporu"ndan edinilen bilgiye göre kamu sektörünün 124 önemli projesinin yapımı dış kaynakların kredi vermemesi nedeni ile 1976 yılında önemli ölçüde aksadı.

Devlet Planlama Örgütü tarafından hazırlanan raporda önemli yatırımlardan Türkiye Elektrik Kurumuna ait olan 8 projenin 1970-1978 yılları arasında bitmesi gerekirken, 1977 Şubat'ına kadar bu projeler için öngörülen yatırımların ancak yüzde 13'ünün gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

● Haberi orta sayfada

Komandolar Edirne'de bir devrimciyi öldürdü

EDİRNE (AJANSLAR)

Edirne'de faşist komandolar Erkek Sanat Okulu son sınıf öğrencisi Ahmet Erikli'yi (19) tabancayla vurarak öldürmüşlerdir.

Dün Komandolar tarafından pusuya düşürülen Erikli üç yerinden tabanca kurşunuyla yaralanmış ölmeden önce de kendisini vuranların Ülkü Ocaklı Osman İnce, Nazmi ve Karamehmet isimli kişiler olduğunu söylemiştir.

Arkadaşları Erikli'nin bir süreden beri takip ve tehdit edildiğini söylemişlerdir.

Kayıtlar ilkokullarda 5, orta dereceli okullarda 20 Eylül'de başlıyor

ANKARA-(A. A)

Tüm köy ve şehir ilkokullarında 1977-1978 öğretim yılı için öğrenci kayıt işlemleri, 5 eylül salı günü başlayacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığından alınan bilgiye göre bütünleme sınavları da 20 Eylül Salı günü başlayacaktır.

1977-1978 öğretim yılı 5 Ekim Çarşamba günü başlayacak olan orta dereceli okullarda, öğrenci kayıt işlemleri de aynı gün sona erecektir.

Emekli Sandığı Müdürler Kuruluna ilericilerin adayı Arsoy seçildi

ANKARA-(İSTA)-

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü Müdürler Kuruluna sandıkta çalışanların temsilcisi olarak ilerici ve demokratların adayı Akal Arsoy girmiştir.

MC, zam paketlerini açmaya başladı

Benzin 540 kuruş, kömür 2360 lira oluyor

- Ekonomik Kurul'un zam önerileri hükümet kanatları arasında gerginlik yarattı
- Hükümetin akaryakıt fiyatlarına zam yapması halinde Ankara'da dolmuş ve taksi şoförlerinin zam istekleri kabul edilecek

ANKARA-(İSTA)-

Bakanlar Kurulu'nun önceki gün yaptığı toplantıda zamlar konusunda anlaşmazlığa düştüğü için herhangi bir açıklamada bulunamadığı bildiriliyor. Bakanlar Kurulu üç buçuk saat süren toplantısı sırasında sadece normal benzinin fiyatını 540 kuruş, taş kömürünün tonunun da 2 bin 360 TL. olmasını kararlaştırdığı öğrenildi.

Zamların Bakanlar Kurulunda tartışma konusu yapılmasının temel nedeni olarak Erbakan'ın yıpratılmak istenmesi gösterilmektedir. Bilindiği gibi 2. MC'nin kuruluşu sırasında ekonomik işlerle Erbakan sorumlu kılınmış, geçen süre içinde Demirel zamlar konusunda herhangi bir açıklamada bulunmamıştı.

Öteyandan Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay hükümetin akaryakıta zam yapması halinde dolmuş ve taksi şoförlerinin zam isteklerinin de kabul edileceğini bildirdi.

● Haberi orta sayfada

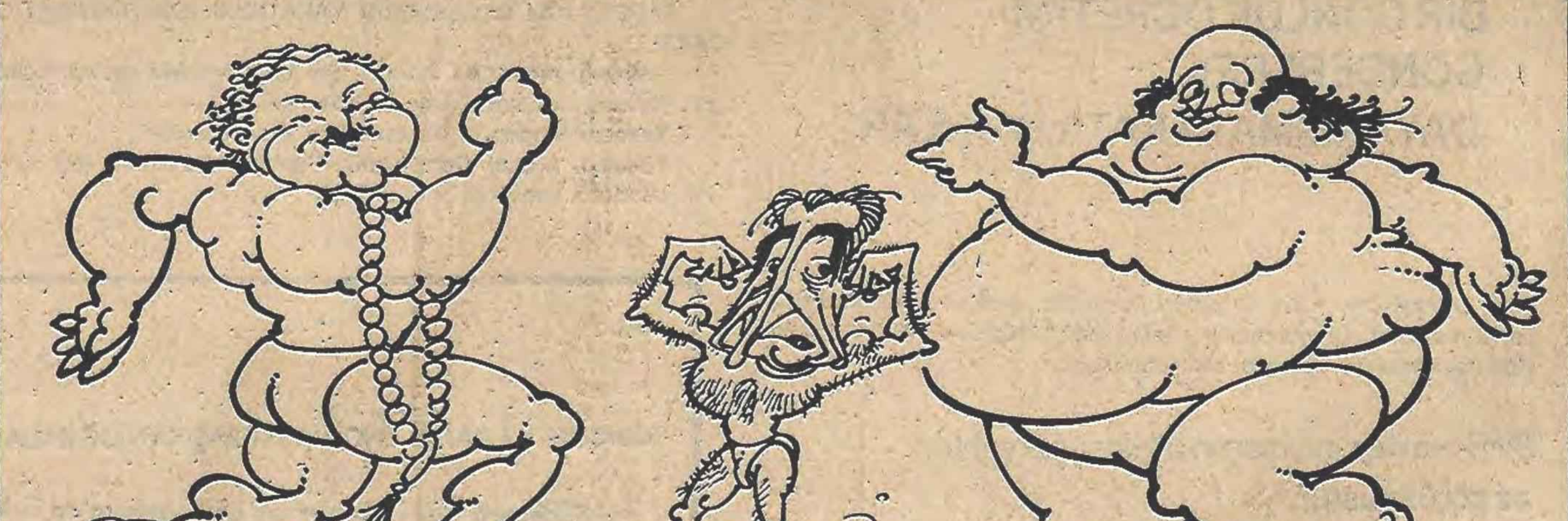

Vücut Geliştirme Yarışması yapıldı

Maden işçilerinin zaferi halkın zaferi olacaktır

Maden-İş Sendikasının sürdürdüğü çok önemli grevler başarıyla devam ederken, bu grevlerin özelliğine yaraşır gelişmeler de izlenmektedir: Bu grev dizisi, günlük ücret sorunlarının yanısıra, işveren kesiminin tümüyle işçi sınıfının geleceğine yönelik olumsuz tasavvurlarına karşı da yiğitçe bir mücadeleyi içermektedir. Bu nedenle, Maden-İş grevi, hiç bir grev hareketinin bugüne dek sağlayamadığı ölçüde büyük bir manevî ve maddî desteği halkımızdan almaktadır. Gazeteniz «Politika» nın grevdeki işçilerle dayanışma kampanyasına bugüne kadar yapılan katılımların sayısal sonucu 4 milyon lira gibi çok yüksek bir düzeye yaklaşmaktadır. Ne var ki, bu toplamdan da önemli olan, kampanyaya katılanların özelliğidir: Türkiye'nin her köşesinden, emekçilerin alınterinden oluşmuş küçük fakat anlamı çok büyük katkılar, âdeta yağmaktadır. Harmanının bir bölümünü işçi kardeşlerine ayıran köylülerden, göznuruyla bezenmiş nakışlarını Maden-İş grevcileri yararına değerlendirenlerden fabrikalardaki, devlet dairelerindeki dayanışmalara kadar, toplumun çok yaygın bir kesimi Maden-İş grevcileri için harekete geçmiştir. Bu grevlerin halk kitleleri ve tümüyle işçi sınıfı adına sürdürüldüğünün bilinciyle, ülkemizde az rastlanan bir dayanışma örneği gerçekleşmiştir.

Görülebildiği kadarıyla, bu grevler yakın bir gelecekte başarıya ulaşacaktır; emeğin karşılığı alınacak, işçi sınıfının toplu sözleşme düzenini üzerine işverenlerce kurulmak istenen tuzaklar boşa çıkarılacaktır.

Maden-İş grevi sonuç noktasına yaklaşırken, dayanışmayı arttırmak, yeni katılımları gerçekleştirmek ve işçi sınıfının kazanılmış hakları üzerine oynanmak istenen oyunların bozulmasına yardımcı olmak hepimizin görevidir. Başarıyla sürdürülen dayanışma kampanyalarının boyutlarını biraz daha genişletmek ve halkımızın tümüyle bu grevleri sonuna kadar desteklemek kararlılığını pekiştirmek, madeni eşya işçilerinin yenilebileceği üzerine kurulmuş ve giderek sarsılmış sermaye hayallerinin sonunu yakınlaştırmak için, atılımları daha da yoğunlaştırmanın gereği vardır. Nitekim, bu doğrultuda yeni girişimler görülmektedir ve son olarak DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, yüzbin kadar üyesinin birer gündeliği ile kampanyaya katılmasını kararlaştırmıştır.

Genel-İş'in işçilerine bütün sendikaların, memurların, aydınların, ilerici milletvekili ve senatörlerin katılmasıyla, bu kampanya sadece maddî olarak değil, daha önemlisi, moral destek açısından gelişecektir. Unutmamak gerekir: Maden-İş'in grevdeki işçileri sadece kendi günlük yararları için değil, işçi sınıfının ve tüm sendikaların toplu sözleşme düzenine indirilmek istenen darbeleri boşa çıkarmak için, işçi sınıfı ve tüm demokratik güçler adına yürütmektedirler bu mücadeleyi.

Onlar, görevlerini yapmaktadır. Halk kitleleri de bu göreve katkıda bulunmuştur. Şimdi mücadelenin sonunun ve başarının gözüktüğü şu günlerde, bu desteği daha da büyütmenin, dayanışmayı daha da güçlendirmenin zamanıdır.

İsmail Cem

Aybar, Ecevit'in UDC ile ilgili sözlerini eleştirdi

SDP Lideri "CHP faşizme dolaylı prim veriyor" dedi

ANKARA-(İSTA)-

Sosyalist Devrim Partisi, Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Ulusal Demokratik Cephe (UDC) ile ilgili sözlerini eleştirmiş, CHP'nin faşizme dolaylı olarak prim verdiğini önesürmüştür.

Aybar dün verdiği yazılı demeçte, Ecevit'in hem faşizmin devlete sızmasından yakındığını, hem de faşizme karşı cephe kurulmasını önlemeye çalıştığını söylemiş, "faşist saldırı ve cinayetlerin geriletilmesi için, mücadelenin sınıfsal raya oturtulması şarttır." demiştir.

Demokratik ve sol kuruluşları faşizmle mücadeleye CHP'nin çağırması gerektiğini savunan Aybar CHP'nin bunu yapmayacağının belli olduğunu, bu nedenle çağrıyı DİSK'in yapabileceğini söylemiştir.

CHP Genel Yönetim Kurulu bugün belediyeler konusunu ele alacak

- 3 büyük kent belediye başkanlarının ön seçimle mi, merkez yoklaması ile mi? seçileceği de karara bağlanacak

ANKARA-(A.A.)-

CHP Genel Yönetim Kurulu, bugün Genel Başkan Bülent Ecevit'in başkanlığında toplanarak, yerel seçimlerle ilgili çalışmaları gözden geçirecektir. Genel Yönetim Kurulu'nda, özellikle üç büyük kentin belediye başkan adaylarının önseçimle mi, yoksa merkez yoklaması ile mi seçileceğinin karara bağlanacağı bildirilmiştir.

Öte yandan, CHP Genel Merkezi, 23'ncü Kurultay'da kabul edilen "Aday yoklamalarında tüm partililerin oy kullanması" yolundaki tüzük değişikliğinin yerel seçimlerde işlerlik kazanabilmesi için çalışmaların yoğunlaştırılması konusunda örgütü uyarmıştır.

CHP Genel Sekreterliği, örgüte yolladığı yazıda, önseçimin kaldırılması yolundaki uygulamaya geçilebilmesi için, üye kayıtlarının yeniden gözden geçirilmesi ve düzenli bir kayıt sisteminin kurulması gerektiğini bildirmiştir.

TÜRK SİNEMASINDA KADIN

İnceleme:
Semra ÖZDAMAR

6.SAYFAMIZDA

Faşizmin sevimlileştirilmesi faşizmin kişileştirilmesi

Murat BOLKAR

Faşizmin sevimlileştirilmesi, Batı'da yeni yaygınlık kazanmaya başlayan bir moda. Faşizmin kişileştirilmesi ise eski bir yutturmaca.

Avrupa, faşizmin acısını, kitle katliamları, işkence, zulüm, savaş meydanlarında veya şehirlerde bombalar altında ölüm olarak, 1920-1945 dönemi arasında yaşadı. Bir yerde «Hitler» oldu faşizmin adı, bir başka yerde «Mussolini», bir diğerinde «Horty».. Özdeki değişmezlik ise, Hitler'in, Mussolini'nin ve benzerlerinin arkasında, hep aynı gücün, tekelci sermayenin en şoven, en emperyalist, en kanlı kesimlerinin bulunmasıydı. Faşizmin sınıfsal özü, temeli, her zaman her yerde aynıydı. Ama bu sınıfsal öz, bu temel çoğu kez görülmek istenmedi. Faşist güçler tarafından gözlerden saklandı. Kısaca sınıfsal bir olgu olan, tekelci sermayenin açık diktatörlüğü demek olan faşizm, kitlelerin gözünde bir delinin, bir sapığın kişisel eylemine, kişisel baskı ve tahakkümüne indirgendi. Kitlelere aşılanan bu görüşe göre, Hitler deliydi, kendini beğenmiş kompleksli ve hasta adamın biriydi; bir görüşe göre de dahiydi. Ama bu görüşlere göre, Almanya'da nazizm, İtalya'da faşizm, sanki Hitler ve Mussolini dünyaya gelmeseler hiç yaşanmayacaktı. Hitler'in ardındaki Krupp'lar, Mussolini'nin ardındaki Fiat'lar, Olivetti'ler gözlerden gizlendi. Araçlar, maşalar, sonuçlar, «neden» sayıldı. Böylece kitlelerin faşizmin sınıf niteliğini görmeleri, tekelci sermayeye karşı uyanmaları engellenmek istendi.

Faşizmin kişileştirilmesiydi bu. Tekelci sermayenin ideolojik savaşımının bir parçasıydı bu kişileştirme. Öte yandan, sorunlara sınıfsal bakış açısıyla bakma, sınıf pusulasını kullanma bilgi ve bilincinden yoksun kitlelerin, çabuk benimseyiverdikleri bir bakış açısıydı. Faşizmin kişileştirilmesinden en büyük yararı faşizmin gerçek yaratıcıları ve uygulayıcıları olan tekelciler, emperyalist tekeller sağladılar.

HITLER BİRAZ MANYAK OLMASAYDI, BAŞKA BİR MANYAK DA BULUNURDU KOLAYCA

Hitler deli, Mussolini manyak olmasaydı, çürümüş ve bunalımlı kapitalist toplumdan başka bir deli, başka bir manyak çıkmayacak mıydı? Delileri, manyakları sahneye sürecek, onlardan yararlanacak, onların zayıf taraflarını kendi çıkarları uğruna kullanacak güçler varoldukça her zaman sivrilmiş delilere ve manyaklara rastlanacaktır. Nitekim Mussolini bacağından asıldı, Hitler ininde intihar etmek zorunda kaldı; başta gelen diğer naziler ve faşistler de benzeri kaderler paylaştılar. Ama bugün, Hitler, Mussolini ve benzerlerinin arkalarında oldukları, onlara yol gösterdikleri, onları destekledikleri ve ortaya sürdükleri belgelerle ispatlanmış olan en büyük tekeller, uluslararası tekelci sermayenin en tanınmış en bilinen adları, Hitler intihar ederken ve Mussolini bacağından sürüklenip asılırken, yaşlı Avrupa'nın yeni «kurtarıcıları» müttefik güçlerin generalleri ile, işadamları ile, ileri gelenleri ile çoktan kadeh tokuşturmaya başlamışlardı. Hitler demek Krupp demekti, Mercedes-Benz demekti, Opel demekti. Oysa Hitler'in cesedi daha mezarda çürümeden, faşizmi yenen Batı güçleri ile yenilen Almanya'nın tekelci sermaye grupları arasında yeni silah anlaşmaları, yeni ithalat anlaşmaları imzalanmıştı bile.

Faşizmi kişileştirmenin tüm yanlışlığı, bugün, olgularla, belgelerle, yaşanmış deneylerle ortaya çıkıyor. Ve bakıyoruz, ülkemizde de aynı bilinçli çarpıtma veya yanılgı, bugünlerde kol geziyor.

Ve yine, tıpkı tarihteki acı örnekler gibi, faşizmi körükleyen ve sahneleyen güçler değil, onların maşaları, onların kuklaları, onların ortaya fırlatıverdikleri «hasta ruhlu» kişiler ön plana çıkıyor, çıkarılıyor. Faşizm düşmanlarının asıl gözüne batan bunlar oluyor. O eski taktikle, faşizm kişileştiriliyor. Bilinçler saptırılıyor.

KİŞİLEŞTİRMEDEN SEVİMLİLEŞTİRMEYE BİR ADIM ATMAK YETERLİ

Toplumsal bir olayı saptırıp kişileştirdiniz mi, sınıfsal bağlantılarından soyutladınız mı, artık o olayı sevimlileştirmek de kolaylaşır.

Avrupa'da en son moda, Hitler'in hayatını, «insan Hitler» açısından ele almak. Önce bir kitap çıktı. Hitler'in çocukluğunun uzun uzun incelendiği, hangi kompleksinin nereden geldiğinin uzun uzun çözümlendiği bir kitap. Daha sonra bir film yapıldı. Şimdi gişe rekorları kırıyor bu film. Hitler'in mahzun ve güç çocukluğu, hırslı gençliği, olgunluk çağındaki sorumluluklar ve acılar, pek dokunaklı, pek insancıl bir şekilde anlatılıyor filmde. Hani biraz saf olsanız, «Ah şu Hitler'in babası birazcık daha şefkatli olsaymış, annesi birazcık daha şahsiyetli ve sert olsaymış, birazcık daha fazla cep harçlığı verilseymiş, bunca insan ölmezmiş nazizm döneminde ve ikinci dünya savaşında» diye düşünüvereceksiniz. Bir Fransız dergisinin kapağına da konu yaptığı karikatürdeki gibi, Hitler bir süper sinema yıldızı oldu çıktı.

İş bu yönünden ele alınınca, ister istemez kişiye acıma, kişiyi affetme, kişiyi şu veya bu şekilde davranmaya iten derin nedenler üzerinde düşünme ve hoşgörme gibi duygular gelişiyor insanda. Her şeyden soyutlandığı zaman, insan, her zaman affedilebilir ve her zaman hoşgörülebilir.

Kapitalizmin yeni bir bunalımı içinde çırpınan Batı Avrupa'da, Hitler'in sevimlileştirilme operasyonunun, tekelci propagandanın tüm etkin araçlarından yararlanılarak hızlandırılmasının nedenini biraz düşünmek gerek. Hitler ve Nazizm, 1940'lardan bu yana dünyanın özellikle de bu belayı yakından tanımış olan Avrupa halklarının nefretini kazanmış bir toplumsal olguydu. Şimdi bu nefreti sempatiye, en azından hoşgörüye dönüştürmek için elden gelen her şey yapılıyor. Nedeni basit: En geniş anlamda faşizm, Almanya'da nazizm, kapitalizmin ciddi bir bunalım döneminin ürünüydü. Şimdi ise artık çökmekte olan kapitalizm, yeni bir bunalım döneminde, yeniden faşizmden medet umuyor. Belki bugünün koşulları bir 1930'lar faşizmine elverişli değil, ama bu defa faşizmi sevimlileştirmek için, kitlelerin içine sindirmek için, yepyeni metodlar, çok daha ince çok daha sinsi metodlar deneniyor.

Yine ülkemize gelelim. Faşizmin kişileştirilmesinin çok yaygın olduğu ülkemizde, faşizmin sevimlileştirilmesi operasyonu da, hepimizin izlediği gibi, geçtiğimiz günlerde başlatıldı. Önce faşistler kuzu postuna büründüler, bir yandan adam öldürüp bir yandan barıştan sözetmeye başladılar. Sonra, hiç umulmadık yerlerden yardımlar aldılar bu konuda, imdatlarına koşuldu, bir CHP-MHP koalisyonundan bile, -inanarak olmasa da- faşizmi sevimlileştirme taktiğinin bir parçası olarak, söz edildi, ettirildi. Faşizme yasallık sağlanmaya çalışıldı.

Faşizmin ardındaki güçler nasıl her yerde aynıysa, bu güçlerin yolları yöntemleri de pek değişmiyor. Bu bakımdan, ülkemizdeki faşist tırmanışı da daha iyi kavramak için, faşizmin kişileştirilmesi ve sevimlileştirilmesi taktiğini iyi anlayalım, teşhir edelim ve bu taktikle savaşalım.

YORUM

Engin İDİL

Türkiye halkı MC' ye öteki yanağını uzatmayacak

CHP Genel Başkanı bir gazeteye verdiği özel demeçte, cephe ve cepheleşme konusundaki eski görüşünü tekrarladı. «CHP, ülkemiz için cepheleşme kavramını sakıncalı bulmaktadır. Bence rejim ve devleti tehlikeye sokan cephe hareketine karşı en etkin davranış, bir karşı cephe kurmak değil, ulusal birliği sağlamak için çalışmaktır» dedi.

Eski CHP ile İnönü geleneğinin «sınıflar üstü devlet» anlayışının tüm iz ve özünü taşıyan bu sözlerin, bir başka önemli ve üzerinde ısrarla durulması gereken yanı, «cephe» kavramı ve olgusu ile «ulusal birlik» kavram ve olgusunun karşı karşıya getirilmesidir.

Ecevit, bir kere daha şunu söylüyor: Cepheleşmek yani Ulusal Demokratik Cephe veya bir başka ad altında, Türkiye'de faşizme, gericiliğe, bağımlılığa karşı demokrat güçlerin birliğini sağlamak, ulusun bölünmesine yardımcı olmaktır. Bunun yerine ulusal birliği «millî birliği» sağlayalım.

Dost, gereğinde yanılgıya parmak basabilen, birlikte yürümek istediği arkadaşlarını, uyarabilen kişi olduğuna göre, Sayın Ecevit'in bu sözlerini atlamayalım. Atlamayalım ama CHP olgusu konusunda da asla yanılmayalım.

İşçi sınıfı, sosyal demokrasiyi doğru değerlendirdiği ölçüde başarılı olmuştur. Sosyal demokraside, onun sınıf özünün elvermediği oranda ilerici-devrimci bir hareket gören ve işçi sınıfını sosyal demokrasinin kuyruğuna takan sağ sapma kadar; sosyal demokrasiyi tümüyle reddeden, onun toplumdaki yerini, kitle tabanının önemini, sağ sosyal demokrasi yanında sol sosyal demokrasinin de varlığını, özellikle antifaşist mücadelede sosyal demokrasinin yol arkadaşlığının, cephedaşlığının hayatî önemini göremeyen sol sapma da, antifaşist mücadeleyi ve işçi sınıfı hareketini zaafa uğratmıştır.

Bu gerçekleri bilerek, CHP olgusunu doğru değerlendirirsek; CHP'nin emekçi sınıf tabanına gereken önemi tanıyıp, bu sınıf tabanının gerçek toplumsal kurtuluşa ancak işçi sınıfının öncülüğünde varabileceğini, işçi sınıfının da, müttefikleri olmadan başarı kazanamayacağını kavrarsak, yaklaşımlarımız, karar ve eylemlerimiz çok daha sağlıklı olur.

Ecevit'in Ulusal Demokratik Cephe konusundaki görüşlerini, CHP'ye bu bakış açısından değerlendirmemiz şarttır. O zaman, sınıflı bir toplumda, tekelci sermayenin egemen olduğu bir toplumda, ve de Milliyetçi Cephe adı altında, sermaye cephesinin, çoktan adıyla sanıyla, eylemiyle, baskı ve tahakkümüyle ortaya çıktığı bir toplumda cepheleşmeyi reddetmenin yanılgısı ve gerçeğe uymayışı ortaya çıkar. Ama böyledir diye CHP'yi demokrasi mücadelesinin dışında saymak, cepheye asla gelmeyeceği yanlış varsayımına düşmek yanılgısı da bertaraf edilmiş olur.

Ecevit, cepheleşmeye karşı olduğunu belirtirken, aslında toplumdaki çıkarları farklı olan sınıfların, çıkarları birbirine en yakın olanlarının belli amaçlar, özellikle kendi varlıklarını koruma amacı için biraraya geldiklerinin, bunun kaçınılmaz bir olgu olduğunun farkındadır.

Farkında olduğu halde, belli bir taktiği sürdürmekte, kitleler karşısında «birleştirici» bir görünüm kazanmaya çalışmaktadır. Oysa, Türkiye'de, bugün, kitlelerin sınıf bilinci birkaç yıl öncesine oranla bile olağanüstü hızlı bir gelişme içindedir. Sınıf uzlaşmacılığına karşı işçi sınıfının kitlesel tepkileri, yılların sınıf uzlaşmacısı Türk-İş kodamanlarını bile kendilerini yenilemiş görünmeye zorlamaktadır. Türkiye'de artık kimse, özellikle de CHP'ye yakın, CHP'li veya CHP'yi müttefik sayan kişi ve kitleler, soyut «millî birlik» edebiyatına kapılacak durumda değildir. Bugün Türkiye'nin en etkin, en bilinçli, öncü işçi kesimleri, hızla bilinçlenen emekçi yığınlar, aydınlar, demokratlar, tüm ilericiler, yurtseverler, yani Türkiye nüfusunun büyük bir çoğunluğu, bir gerçeği çok iyi kavramış durumdadır: Türkiye toplumu sınıflı bir toplumdur, hem de sınıf mücadelesinin keskinleşmiş olduğu bir toplum. Böyle bir toplumda, tüm sınıf ve katmanların çıkar ve mücadele birliği asla söz konusu değildir. Fabrikadaki her işçi, tarladaki her rençper, artık, Vehbi Koç'la işçi Memet, Ağa Yusuf ile ırgat Yusuf arasında hiç bir birlik, hiç bir çıkar aynılığı bulunmadığının çok iyi farkındadır.

Böyle bir toplumda tüm emek güçlerinin, tüm antifaşist demokrat güçlerin; faşist güçleri, tekelci güçleri ve tekelcilerin ortaklarını dışında bırakan geniş demokratik ulusal cephesi yerine ulusal birlik önermek, hepsi «ulus» yani «millet» bütünlüğüne dahil olduklarına göre, tekelcilerle, ağalarla, tefecilerle, aracılarla, sömürücülerle, hattâ hattâ faşist kişi ve güçlerle işçilerin, emekçilerin, halkın bir potada erilemelerini, birlik olmalarını önermektir. Basit bir kelime farkı değildir «Ulusal Demokratik Cephe» ile «Ulusal Birlik» arasındaki fark. Birincisi sınıflı toplumun tablosunu yansıtan ve sınıf gerçeğini kabul eden bir kavram, ikincisi, sınıf gerçeğine göz kapayan, «imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz» mantığını sürdüren bir kavramdır. «Ulus» ve «Halk» terimleri arasındaki fark da budur. Tekelci de ulustandır sömürücü de, faşist de, ama halk dendi mi, tekelciler, işbirlikçiler, azgın sömürücüler dışında kalan emek kesimleri kastedilir.

Türkiye'de cepheler vardır, biz istesek de istemesek de vardır. Tıpkı sınıfların varlığı gibi. Var olana göz yummak kimseye hayır getirmemiştir. İspanya'dan Bulgaristan'a, Almanya'dan Fransa'ya kadar yakın tarihin deneyleri, sosyal demokrasinin var olanı görmezlikten gelme tavrının, hem ülkelerin demokrat güçleri, halk güçleri, hem de bizzat sosyal demokratlar tarafından çok pahalıya ödendiğini göstermiştir. Bir yanağına vurana öbür yanağını uzatan İsa tavrı, Roma'nın ezilen kölelerinin, ezilmişliklerine dayanabilmelerini sağlamak üzere ortaya atılmış bir afyonlama tavrıydı. Türkiye, ezilen köleler toplumu değildir ve Milliyetçi Cepheyi kurmuş olanlara Türkiye halkı öteki yanağını uzatmayacaktır.

MESS, PES DEYİNCEYE DEK BU GREV SÜRECEKTİR

Enver ATILGAN

Bilmem hiç grev alanlarını gezdiniz mi? DİSK'e bağlı şanlı Maden-İş Sendikasının 33 iş kolunda, en yüce değer olan emeğin hakkını almak için direnen yiğit işçilerimizi gördünüz mü?

Dalgalanan grev bayrakları altında Haymak, As-Kaynak, Arçelik, Doğu Galvaniz vb. gibi 33 işyerinin Maden-İş'e bağlı savaşkan işçileri grev gömlekleri içinde, Temmuz - Ağustos aylarının yakıcı güneşi altında bronzlaşan çehreleriyle tunçtan birer heykel gibi duruyorlardı.

Kararlı, azimli, inançlı...

Bugün grevin 85. günü. Sarsılmaz inançla dolu 85 tam gün.

Sanayi Ağalarının ve tekelci sermayenin en büyük kesiminin örgütü MESS daha ne kadar dayanacaktır bilemiyoruz.

Grevci işçiler, Uluslararası tekeller ve işbirlikçi yerli ortaklarının sözcüsü MESS'in Maden-İş'e karşı sürdürdüğü uzlaşmaz tutumunun and nedenini çok iyi biliyorlardı. Haymak'lı bir işçinin konuşması bu bilincin en güzel kanıtıydı.

«Ben evimin adresini bilmiyorum. Zaten evimin adresi de yok. İstanbul'un kenar mahallelerindeki gecekondulardan birinde oturuyorum. Caddesinin, sokağının ne de oturduğumuz kulübenin adı, numarası yoktur. İşte bu caddesiz, sokaksız, adsız, numarasız evime MESS yayın organı olan Mess Dergisi'ni göndermeyi başarmış. Akıllarınca, bu düzmece yazılarla bizleri aldatacaklarını sanıyorlar. Ama çok geçmeden aldandıklarını anlayacaklardır.

Bizler bu işin bilincindeyiz. MESS'in asıl amacının DİSK'in sınıf sendikacılığını yıkıp, üyelerinin kazanılmış ekonomik haklarını geri almak olduğunu da biliyoruz. Onun için bu savaşımı ne pahasına olursa olsun zaferle sonuçlandırmak zorundayız.»

Görülüyor ki işçiler artık, parababalarının ve tekelci burjuvazinin hangi amaca yönelik ve neler yapmak istediklerini çok iyi biliyorlar. Bu sinsice oyunları, tuzakları bilinçle bozacaklar. Eylemlerini başarıyla sonuçlandıracaklardır.

DİSK'e bağlı T. Maden-İş Sendikasının yiğit ve yılmaz işçilerinin, MESS'e karşı başlattıkları Büyük Grev'in bugün 85. günü.

> "DEVRIMCI KIZLARIMIZ, PAZARLARDA ÇEYIZLERINI SATARAK; IŞÇI SINIFININ YANDAŞI ELI NASIRLI KÖYLÜLERIMIZ, ÇOLUK ÇOCUĞUNA AYIRDIĞI ZAHIRE NIN BIR KISMINI; MEMUR, IŞÇI, EMEKÇI, EMEKTEN YANA ÇALIŞAN HERKES BIR GÜNLÜK ÜCRETINI GÖNDEREREK DAYANIŞMAYA KATILIYORLAR"

Tüm Demokratik Kitle Örgütleri, aydınlar, ilericiler, yurtseverler, ilerici yazarlar ve sanatçılar, ilerici basın tümüyle 40.000 grevci yiğit işçilerimizin yanında saf tutmuşlardır.

Birlik ve dayanışmanın böylesi gerçekten az görülmüştür.

Devrimci kızlarımız pazarlarda çeyizlerini satarak, işçi sınıfının en yakın yandaşı eli nasırlı köylülerimiz çoluk, çocuğuna ayırdığı zahirenin bir kısmını, memur, işçi, emekçi, emekten yana çalışan herkes, bir günlük ücretini gönderirken, yurt dışındaki işçi ve öğrenci kuruluşları da bu kutsal dayanışmaya katılıyorlar. Oluşturdukları yardım komiteleri aracılığı ile toplanan bağışları en ivedi şekilde Maden-İş'e yolluyorlar.

Gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı, ilerici örgütlerin ve emekçi halkımızın bu göz yaşartıcı dayanışması sonucu olarak Politika Gazetesi'nin açtığı «Grevdeki Maden İşçileri ile Dayanışma» kampanyasından öğrendiğimize göre, bugün maddi bağış 3 milyon lirayı aşmıştır. Yarın bu miktarın 3 milyarı aşacağından kimsenin kuşkusu olmasın.

1. MC zamanında, DİSK çatısı altında gittikçe güçlenen işçilerin sendikal savaşımını faşist sendikalarla, kiralık katillerle ve DGM gibi yasa dışı uygulamalarla engelleyemeyen tekelci sermaye bu kez en güçlü, en bilinçli ve en savaşkan işçileri kapsayan DİSK'in belkemiği durumunda olan T. Maden-İş Sendikası'nı hedef alarak, maddeten çökertmek istemiştir.

1. MC'nin devamı olan 2. MC zamanında da aynı engellemeler fazlasıyla sürecektir.

Nitekim, II. MC'nin kuruluşundan bu yana çatışmaların, kanlı olayların, faili meçhul cinayetlerin şu kısa dönemde daha da artması, ülkenin giderek daha korkunç bunalımlara sürükleneceğinin en belirgin kanıtıdır.

Beklenen tüm ağır koşullara, baskılara ve tüm engellemelere karşın, grevci işçiler bu eylemlerini de zaferle sonuçlandıracaklardır.

Bu zaferin muştusunu, büyük grevin başladığı 30 Mayıs 1977 günü DİSK Genel Sekreteri Sayın Mehmet Karaca'nın basına ve kamuoyuna yaptığı açıklamadan sevinçle öğrenmiştik.

Sayın Karaca işçi sınıfının gücünü yansıtan, güven dolu açıklamasında şöyle diyordu:

Şimdi söz sırası yiğit maden işçilerinde

«Şimdi söz sırası işçi sınıfında, maden işçilerinde, onların sendikası Maden-İş'te, yiğit maden işçileri sermayenin bu saldırısına ilk ağızda büyük bir grevle cevap veriyorlar.

«Hodri Meydan, dendi. Kimin güçlü olduğu görülecek.»

Tekelci sermayenin sendikası MESS'in Maden-İş'le imzalanacak toplu sözleşmelerdeki uzlaşmaz tavrının, özdeki anlamını da Sayın Karaca şöyle açıklıyordu:

«Şurası açıktır ki, işveren sınıfının grup sözleşmeleri isteği ile giriştiği son saldırı, sadece Maden-İş Sendikamıza yönelik değildir. İşveren sınıfı, işçi sınıfımızın daha iyi toplu sözleşmeler savaşımını kırmak için, kendine ilk hedef olarak Maden-İş'i seçmiştir. Bu yüzden tekelci sermayenin kazançlı çıkması, tüm işçi sınıfının ve emekçi halkımızın kaybetmesi anlamına gelecektir.»

İşte tekelci sermayenin İşveren Sendikaları Konfederasyonu üyesi, Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası kısa adıyla MESS'in, tekelci sermaye adına toplu sözleşmelerdeki bu uzlaşmaz tutum ve davranışlarıyla, Maden-İş'i bu büyük eyleme zorlamalarındaki asıl amaç, Sayın Karaca'nın da en açık şekilde belirttiği gibi, işçi sınıfını ekonomik bunalıma sürüklemek **ve giderek, sınıf sendikacılığını** yıpratmakla kalmıyor, aynı zamanda emekçi halkımızın da faşizme karşı giriştiği onurlu mücadeleyi geriletmek ve sosyalizm yolundaki uğraşılarını da durdurmayı içeriyor.

Ama, bir kez daha yinelemekte yarar görüyoruz: Bu büyük eylemden MESS'in kodamanları, Holdingçiler değil, emeğin onurunu temsil eden İşçi Sınıfı kazançlı çıkacaktır.

Bugün grevin 85. günü. Hiç kuşkusuz, MESS. PES deyinceye dek bu grev sürecektir. Ne grev kırıcılık tuzakları, ne gizli toplantılar ve ne de işçiye yaklaşma politikası oyunları sökmeyecektir.

ZAFER, TÜM DEĞERLERİN YARATICISI İŞÇİ SINIFININ OLACAKTIR.

Yaşasın, maddi ve manevi tüm olanaklarıyla grevci işçilerimizin yanında saf tutan emekçi halkımız!

Yaşasın Maden-İş ve savaşkan grevci işçiler!

Yaşasın, Ulusal Demokratik Cephe'yi başlatan, işçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütü DİSK!

Zamlar kimlere yarar sağlar?

Faik AKÇAY

İçinde bulunduğumuz dönemde Türkiye ekonomisi büyük bir çıkmaza girmiştir. Yıllardır Türkiye'yi yönetenler uyguladıkları soygun yöntemlerini yeni zamlarla sürdürmenin yollarını arıyorlar. Tüketim mallarının fiyatları durmadan yükseliyor.

Bu yükselişler, fiyatların durmadan artması kimlere yarar sağlamaktadır? Sorunun yanıtını örneklerle irdelemeye çalışalım:

Kapitalist ekonomilerde zamlar işçi, memur ve yoksul halkın sırtına yüklenen bir sömürü yüküdür. Her zam yapıldığında birkaç tane milyoner yaratılır. Karaborsacılık, istifçilik, kaçakçılıkla geçinen ticaret burjuvazisi bir iki gün içinde milyonlar vurur zamlarla.

İşçinin geliri yerinde sayar. Yapılan sözleşmelerle bir yılda alınan ücret değişmez. Memurun durumu daha da acıdır. Bütçeyle saptanan katsayı üzerinden ücret alan memurun geliri bir yıl hiç değişmez. Köylünün sattığı ürüne verilen taban fiyatı bu kesimin de gelirini yerinde saydırır.

Köylü bir yıl didinerek ürettiği fındığı 16.50 TL. fiyatla satacak, işçi yaptığı toplu sözleşmeyle bir, bazen iki yıl aynı ücreti alacak. Memur bütçede saptanan 12 katsayı üzerinden bir yıl aynı maaşı alacak. Ama ücretler bir yılda birkaç kez değişecek. Böylece emekçiler iliğine, kemiğine dek soyulmaya, köle olarak çalıştırılmaya zorunlu bırakılacak. Sonra çıkıp seçim meydanlarında işsizliği, fukaralığı, yoksulluğu ortadan kaldırmak için çırpınan, bir sürü «Vatan kurtaran Şaban» haykıracak ortalıkta. Sosyal adaletten, hür demokratik rejimden, insan haklarından sözedilecek. Bu soygun düzenini eleştirmeye kalkanlar ezilecek, zindanlarda süründürülecek. İşte Türkiye'nin dışa bağımlı olan kapitalist ekonomisinin gerçek görünümü budur.

Yapılan bu acımasız soygunun kılıfını da uyduruyorlar. Bakınız Bakanlıklararası Ekonomik Kurul Başkanı, Başbakan Yardımcısı, manevi kalkınma sultanı Erbakan ne diyor bir demecinde: **«Tedbir bir noktada zammı gerektirirse, milletimizin menfaatine olmak üzere bunu yapmaktan çekinmeyiz».** Görüyorsunuz ya zam ulus yararına yapılıyor Türkiye'de (!). Ulusun, emekçisi, köylüsü, memuru soyuluyor. Sonra da bir avuç vurguncunun çıkarına yapılan zam, ulusun tümünün yararına yapılıyor gösteriliyor. Bu Türkiye'de oynanan politik oyunun somut bir örneğidir. Ulus acımasızca sömürülürken yine cephe partilerinin iktidara gelmesinin nedeni böyle yalancı bir politikanın ürünüdür.

SAMSUN İLİ DAİMİ ENCÜMENİ BAŞKANLIĞINDAN

1- Mülkiyeti Özel İdareye ait olup, Ankara'da bulunan Samsun Yüksek Tahsil Talebe yurdu binasının onarımı işi tesbit olunan 157.308.98 lira keşif bedeli üzerinden 2490 sayılı kanunun 31 nci maddesi hükmü gereğince kapalı zarf usulüyle ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur

2- Eksiltme Samsun Özel İdare İş hanları A/Bloku 4 ncü katındaki İl Daimi Encümenince 6/9/1977 Salı günü saat 15.00'de yapılacaktır.

3- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak Samsun Özel İdare Müdürlüğünde görülebilir.

4- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin :

a) 9.115.45 lira tutarındaki geçici teminatını,

b) 1977 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesi ,

c) Müracaat dilekçeleri ile müteahhitlik karnasıve ya enaz keşif bedeli kadar iş bitirme belgesini ibraz suretiyle Samsun Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini havi kapalı zarflarını en geç ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına teslim etmiş olacaklardır.

5- Yeterlik belgesi alabilmek için isteklilerin dilekçelerini ihale gününden üç gün önce Samsun Valiliğinden havale ile Bayındırlık Müdürlüğü kayıtlarına intikal ettirmeleri gerekir.

6- Telgrafla müracaatlar ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın : 23307 -2060)

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adlarını bir liste içinde Politika Gazetesine gönderiniz

Genel Toplam 3.789.707.68 TL.

Dünkü Toplam 3.789. 212 .68 TL.

Nurettin Balcı	20. -TL	Mehmet Konca	50. -TL
Yusuf Bayrak	25. -TL	Faik Şentürk	20. -TL
Mehmet Alun	50. -TL	Mustafa Genç	10. -TL
Fikret Keskin	25. -TL	İsmail Özçelik	10. -TL
Dursun Aydoğan	10. -TL	Yusuf Keskin	10. -TL
İbrahim Yüce	20. -TL	Sami Küçük	100. -TL
Yusuf Meral	10. -TL	İbrahim Akçay	20. -TL
Mehmet Aytekin	30. -TL	Dursun Özdemir	10. -TL
Yusuf Türk	65. -TL	E. Çifeli	10. -TL

Bugünkü Toplam 495.00 TL.

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika

SAHİBİ
Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen
Kemal TÜRKLER

Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: ISTA (Süleyman COŞKUN)

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
ANKARA BASKISI: EMAŞ Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1518 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi
3. Sayfa 110 TL
İlan Sayfası 100 TL
İstanbul Baskısı 70 TL
Kitap İlanları 50 TL

FKÖ lideri Moskova'daki temaslarını sürdürüyor

Arafat: Sovyetler Arap halkının sınanmış bir dostudur

Arafat

Gromiko

MOSKOVA-(THA-TASS)

Sovyetler Birliği'ni ziyaret etmekte olan Filistin Kurtuluş Örgütü Merkez Komitesi Başkanı Yaser Arafat Moskova'da verdiği demeçte, Sovyetler Birliği Arap halklarının sınanmış ve sadık bir dostudur. Bunun canlı kanıtları Moskova'ya yapmakta olduğum ziyaretin ve Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andre Gromiko ile yaptığım görüşmelerin sonuçlarıdır." demiştir.

Yaser Arafat, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'ne yapmakta olduğu gezinin önemli oluşunun bir diğer nedeninin de, ziyaretin Ortadoğu'da barışın sağlanmasında yaşanılan son derece ciddi bir döneme rastlamasında olduğunu söylemiştir.

Arafat bu dönemin, İsrail'in Güney Lübnan'da artan saldırganlığın yanısıra, Tel Aviv'in işgal altında tuttuğu Filistin toprakları üzerinde tam ve kesin bir egemenlik kurma yolunda aldığı kararlar ve uygulamalarla simgelendiğini de belirtmiştir.

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in son Ortadoğu gezisine de değinen Arafat, Vance'nin Filistin sorununu bütünüyle geri plana itmeye çalıştığını belirterek, Ortadoğu'da çözümün temel noktasının Filistin sorunu olduğunu hatırlatmıştır.

Arafat'ın kanısına göre, Vance'nin Washington'a eli boş dönmesinin bir diğer nedeni de, bu ziyaretin ABD tarafından Cenevre Ortadoğu Barış Konferansını geçiktirme hatta olanaksızlaştırmak için düzenlenmiş manevranın bir parçası olmasıdır.

Anayasaya aykırı toprak reformunun ilk sonuçları:

Portekiz'de polis, tarım işçilerine saldırdı

LİZBON-(İSTA)

Portekiz'de Soares azınlık hükümeti tarafından Anayasaya aykırı olarak çıkartılan yeni toprak reformunun uygulanmasına geçilmiştir. Bu uygulamanın ilk adımı olarak geniş köylü yığınları, büyük emekler sarfederek oluşturdukları kollektif çiftliklerden atılmaya başlanmıştır. Alentajo tarım kasabasında çıkan olaylarda ikisi ağır olmak üzere, 31 kişinin yaralandığı haber verilmiştir.

Önceki gece başlayan olaylar sırasında, köylüler kendilerini sınır hendeği kazan traktörün önüne atmışlar ve bu uygulamanın ertelenmesini istemişlerdir. Bu arada güvenlik kuvvetleri, kooperatif başkanını tutuklamıştır. Güvenlik kuvvetlerinin zor kullanması nedeniyle çıkan olaylar sırasında 16 kişi yaralanmıştır.

Sabahleyin halk, kooperatif başkanının serbest bırakılması isteğiyle Evora'daki polis merkezinin önünde toplanmıştır. Kalabalığın giderek artması sonucu, güvenlik kuvvetleri aciz kalmış ve Lizbon'dan yardım istemiştir. Bunun üzerine Lizbon'dan Evora'ya kamyonlar dolusu toplum polisi getirilmiş ve halka ateş açılmıştır. Çıkan olaylarda 15 kişinin yaralandığı öğrenilmiştir.

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı, Waldheim ile görüştü

Maraş'a Türk ailelerinin yerleştirilmesi planının ertelendiği söyleniyor

- Rum Yönetimi Güvenlik Kurulu toplantısı istiyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - (A A)

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Hıristofides BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile Rum Yönetiminin Güvenlik Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırmasını görüşmüştür. Nijerya, Çad, Libya ve İngiltere'ye bir hafta süren bir ziyaretten New York'a dönen BM Genel Sekreteri, sözcüsü aracılığıyla yaptığı açıklamada, Kıbrıs konusunda Güvenlik Konseyi üyeleriyle temas etmiş olduğunu açıklamıştır. Konseyin gayri resmi olarak toplanarak Rum tarafının isteği üzerine resmen toplanacağı tarihi saptaması beklenmektedir.

Kıbrıs Rum Yönetimi, Türk Hükümetinin Maraş Kentini "sömürgeleştirme" ve çalıştığını ileri sürerek geçen hafta Güvenlik Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırmıştı.

Öteyandan Kıbrıs Türk Federe Devletine yakın kaynaklar, gerekli imar işleri tamamlanamamış olduğundan, 100 Türk ailesinin bu hafta içinde Maraş'a yerleştirilmesi planının ertelendiğini ileri sürmüşlerdir. Ertelemeyle ilgili başka kaynaklardan haberi doğrulamak mümkün olmamıştır.

Kıbrıs Türk Yönetimi, Perşembe günü Maraş'ın bir mahallesindeki apartman bloklara 100 ailenin yerleşmesine izin vereceğini bildirmişti.

Maraş, Mağosa'nın otel ve eğlence merkezidir. Bundan üç yıl önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kıbrıs'a müdahalesinden bu yana Maraş bölgesi kapalı tutulmaktaydı.

KITALAR SORUNLAR

Uğur KÖKDEN

İkinci Katip D.A Roberts

Kaba müdahaleler ve çirkin Amerikalılar çağı sürüyor.

Ankara'daki Amerikan Büyükelçiliği İkinci Sekreteri Donald A. Roberts'ın son davranışı, kaba müdahalelerin temsilcisi «çirkin Amerikalı» görüntüsünün yeni bir örneğini verdi. Elçilik İkinci Sekreterinin, TBMM'nde, bağımsız iki milletvekilini ziyaret ederek onlarla Türkiye'nin iç politikası ve sorunları üstünde konuşmaya kalkışması, birtakım yargılarda bulunması, gereksiz ve amacı kuşku götüren bir girişim değil mi? Gerçekten, güldürmece ile küstahlığın arasındaki bir bölgede, ABD İkinci Kâtibi ne yapmak istiyor?

Şu an, seçim sonrası dönem. O halde, seçilmiş milletvekilleriyle görüşme çağı. Partili ve partisiz milletvekilleriyle. Zaten, İkinci Kâtip'in kendisi de, daha önce daha başka milletvekilleriyle de görüştüğünü açıklıyor. Ancak isim vermiyor. Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz da varolduğunu söylemekten kendini alamadığı erdeme, yani açıksözlülüğe, İkinci Kâtip sahip değil. Görüştüklerinin isimlerini, hangi parti üyesi olduklarını bilmiyoruz.

Yalnız, bu arada şunu sormak gerek: acaba, Donald Roberts milletvekili olmayan partililerle de görüştü mü? Örneğin, İspanya'da, Portekiz'de, İtalya'da, ABD Elçilik görevlilerinin o ülkeler Komünist Partileri yetkilileriyle resmen görüştüğü gibi, Türkiye'de de, A. Roberts TKP yöneticileriyle bir görüşme yaptı mı? Yaptıysa, onlara ne gibi sorular sordu ve nasıl karşılıklar aldı?

Seçim öncesinde de, ABD Elçilik görevlileri -bu kez başkaları- İzmir bölgesinde, ilçe ilçe ve parti parti dolaşıp seçime «alçakgönüllü katkılar»da bulunmuşlardı. O sıralarda ABD, seçilenlerle değil seçmenlerle ilgileniyordu. Seçimin ardından ise, Washington Ankara'daki büyükelçisini değiştirmek gereğini duydu. Oysa, Ankara'da ne yöneticiler düzeyinde, ne de izlenen politikada bir değişiklik oldu.

Ne var ki, İkinci Kâtip Roberts'ın talihsizliği, Zilan ve Yılmaz ile yaptığı görüşmelerin iki önemli haberle aynı gün üstüste çakışması. Bunlardan biri, Amerikalı yorumcu C. L. Sulzberger'in International Herald Tribune'da çıkan makalesi. Kısa bir süre önce Türkiye'de, Enerji Bakanı Kamran İnan'ın özel konuğu olarak bulunan, ayrıca doğu illerinde bir «inceleme» gezisi yapan Sulzberger'in amacı ve görüştüğü kişiler üstüne Meclis'te sözlü soru verilmişti. Amerikalı yorumcunun makalesinde sözünü ettiği, rakamlarla desteklediği, ve İnan örneğiyle süslediği Kürt sorunu ile Elçilik Kâtibinin görüşmek üzere CHP'ye güvenoyu vermiş doğu milletvekillerini seçmesi, doğunun sorunlarından sözetmesi salt bir raslantı mı? Yoksa, Washington imzalı ileriye dönük bir fesadın hazırlıklarına ilişkin ilk göstergeler mi?

İkinci haber, Pakistan üstüne. Ajansların Pakistan'ın eski Dışişleri Bakanı Aziz Ahmed'e bağlı olarak verdikleri haberde, askerlerin devirdiği Başbakan «Butto'nun CIA'nın kurbanı olduğu» ileri sürülmekte.

Oysa, İkinci Kâtip Yılmaz'la yaptığı konuşmada, Mardin milletvekili «ABD'nin CIA kanalıyla Türkiye'nin içişlerine karıştığı kanısı Türk halkında yaygın olduğu»nu söyleyince kuşku gösteriyor. Daha birkaç yıl önce, Çağlayangil'in gazetemizde yayınlanan 12 Mart'a ilişkin değerlendirmesini unutmuş gibi davranıyor. Günümüzde de dışişleri görevini üstlenen Çağlayangil, o tarihte CIA'nın Türkiye'nin içişlerinde oynadığı rolü kesin bir dille açıklamıştı.

ABD'nin bu doğrudan ve dolaylı girişimleri ne gibi bir amaca hizmet ediyor? İki bağımsızı CHP'nden uzaklaştırmaya mı? Yoksa, AP içinde, Demirel'e karşı ve İnan çevresinde bir muhalefet grubu oluşturmaya mı? Batı'nın Demirel'den çektiği desteği ve esirgediği güveni taşıyacak yeni bir bağımlı ve uysal aday mı hazırlamaya mı?

Seçim sistemi, beyazların iktidarda kalmasını sağlar nitelikte

Rodezya'da "seçim"ler bugün yapılıyor

- **ABD-İngiliz planı, her yerde reddediliyor**

SALİSBURG-(THA-UPİ) - Güney Afrika ülkeleri arasında Rodezya'da iktidarın siyah çoğunluğuna devrine ilişkin ABD-İngiliz planının tartışıldığı sırada, bugün Rodezya'da seçim yapılacaktır.

Rodezya Başbakanı İan Smith, seçim kampanyası sırasında yaptığı konuşmada tüm beyaz Rodezyalıların ABD ve İngiltere tarafından hazırlanan yeni planı haksız bulduğunu ve buna karşı olduğunu söylemiş ve oylarıyla bu konudaki tutumlarını belli etmelerini istemiştir. Smith, İngiltere ve ABD'nin Rodezya'daki beyazların güvenliğine ilişkin verdikleri sözlerden döndüklerini, kendilerinin yıkımını getiren bir plan içinde yer almayacaklarını belirtmiştir.

Smith ayrıca, bu yıl sonuna kadar yeni bir Anayasa hazırlanacağını ve bunun oylamaya sunulacağını belirtmiştir. Yeni Anayasa, ılımlı Siyah Afrikalılarca birlikte hazırlanan ve beyazların yönetimde kalmasını sağlayacak olan bir Anayasa olacaktır.

Smiht yaptığı konuşmada ayrıca, Rodezya Hareket Partisinin seçimleri kazanmasının Rodezya beyazlarının intiharı anlamına geleceğini söylemiştir.

270 bin Beyaz ve 6 milyon siyah Afrikalının yaşadığı Rodezya'da, seçim sistemi beyazların iktidarda kalması esası üzerine kuruludur.

TİTO, PEKİN'DE BÜYÜK GÖSTERİLERLE KARŞILANDI

PEKİN - (ANKA) - (DPA) - Yugoslavya Devlet Başkanı Josip Broz Tito, ilk kez gittiği Çin Halk Cumhuriyetinin Başkenti Pekin'de büyük tezahüratla karşılanmıştır. Başta Parti Başkanı ve Başbakan Hua Kuo-Feng ve Başbakan Yardımcısı Teng Hsiao Ping olmak üzere Çin'in bütün önde gelen yöneticileri Tito'yu karşılamak üzere havaalanında hazır bulunmuşlardır.

Tito'nun gelişi dolayısıyla bir başyazı yayınlayan Çin Komünist Partisinin organı "Halkın Gazetesi", Tito'nun bloksuzlar hareketinde artan etkisine paralel olarak Yugoslavya'nın uluslararası konularda gittikçe büyüyen bir rol oynadığını yazmıştır.

PARA FONU, YENİ BİR KREDİ FONU KURDU

WASHİNGTON(A. A)

Uluslararası Para Fonu (IMF) Yönetim Kurulu'nun öne sürdüğü koşulları kabul edecek gelişmekte olan ülkeler için yeni kredi musluklarını açmayı kararlaştırmış ve bu amaçla "Witteveen Fonu" adı verilen yeni bir fon kurmuştur. Söz konusu fon 10 milyar dolarlıktır ve ödemeler dengesi açık veren ülkelere bu fondan "kolaylıklar" sağlanacaktır. (IMF) tarafından yapılan açıklamada, Witteveen kolaylıklarından yararlanmak isteyecek ülkelerin (IMF) tarafından öne sürülen koşulları kabul etmelerinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Bilindiği gibi bir çok ülke, bu koşulları kabule yanaşmadığı için Witteveen fonundan yararlanmayı düşünmemektedir.

Çin'in yeni Sovyetler Birliği Büyükelçisi Wang, göreve başladı

MOSKOVA-(THA-UPİ)

Çin'in yeni Sovyetler Birliği Büyükelçisi Wang Yo-Ping bir yıldan fazla süreden bu yana boş olan elçilik görevine başlamıştır.

Sovyetler Birliği, Çin'in Malezya eski Büyükelçisi olan Wang'ın Moskova Büyükelçiliğini Haziran'da onaylamıştır.

ABD geçen yıl yabancı ülkelere 137 milyar 200 milyon dolarlık yatırım yaptı

WASHİNGTON - (THA)-(UPİ)

ABD Ticaret Bakanlığı ABD'nin yabancı ülkelere geçen yıl yaptığı doğrudan doğruya yatırımın yüzde 10 çoğalarak 137 milyar 200 milyon dolara ulaştığını açıklamıştır.

ABD'nin 1975 yılında yaptığı yatırım ise önceki yıla oranla yüzde 13 çoğalmıştır.

Ticaret Bakanlığına göre, yabancı ülkelere net yatırım akışı 1976 yılında yüzde 27 azalarak 4 milyar 600 milyon dolara düşmüştür...

Amerika'da işsizlik ve yoksulluk patlamalara yol açıyor

"Bolluk ülkesi"nin öbür yüzü:

SEFALET

Harlem sokaklarında alkolden uyuşturucu maddeden sızıp kalmış iki genç adam. İşsizlik, umutsuzluk...

New York'ta elektriklerin kesildiği gün çıkan karışıklıklar, yakılıp yıkılan, yağma edilen dükkânlar birçok Amerikalıyı şaşırttı ve dehşete düşürdü. Suç sayılan işlerin kitle halinde yapılmış olması, tutuklananların sözleri, yetkililerin içine düştüğü çaresizlik, toplumun çeşitli katmanları içinde, geleceğe ilişkin kuşkuların güçlenmesine, giderek korkuya dönüşmesine yol açtı.

Yağmaya katılanların, çoğunluğunu siyahların oluşturduğu işsizler olduğu biliniyor. Bu insanlar Amerika'nın büyük kentlerinde, getolarda ve terkedilmiş mahallelerde, akıl almaz bir yoksulluk içinde yaşıyorlar. İş bulmak için gereken en küçük eğitimden bile yoksun kalan, federal hükümetin işsizlik ve analık fonundan yararlanarak yaşamaya çalışan bu kesim içinde suç işleme, alkoliklik ve uyuşturucu madde kullanma alabildiğine yaygın. Ve şimdiye kadar caddeleri dolaşılmaz hale getiren bu durum, artık toplumsal patlamalara, toplu hareketler yol açıyor. Bu insanların nasıl ve neden böyle yaşadıklarını, böyle davrandıklarını da bilmek gerek.

İŞSİZLİK, YOKSULLUK, IRK AYRIMI

Amerika'nın işsizleri, yoksulluk çizgisinin çok altında bir yaşam sürdürmektedirler. Bu durum, yalnızca yıllık gelir ortalamalarını bildiren rakamlarla açıklanamaz. İşsizlik sigortası, bazı işler için verilen maaşların üstünde olabilmektedir. Analık primiyle yaşayan kadınların, yasa dışı işlerden kazandıklarıyla birlikte, düşük ücretli bir işçiden daha çok gelir sağladığı, zaman zaman görülen şeylerdendir. Fakat nüfusun bu bölümünün itildiği toplum dışılık, yaşamak zorunda bırakıldıkları yerlerin ve koşulların niteliği ve bütün bunların sonucu olarak bu insanlarda oluşan değerler sistemi, işsizliğin ve yoksulluğun Amerikan toplumu içinde kanserleşmesine yol açmaktadır.

Amerika'da hâlâ yok edilemeyen ırk ayrımının bu durumda payı büyüktür. İşsizler ordusunun büyük ölçüde siyahlardan ve diğer renkli ırklardan oluşması, bu gerçeği apaçık ortaya koymaktadır. Siyahlar, yakın sayılabilecek bir tarihe kadar bütün eğitim ve iş bulma olanaklarından, toplum içinde «yükselme» olanaklarından yoksun bırakılmışlardır. Siyahlarla beyazlar arasında büyük bir fırsat eşitsizliği, bugün de ortadan kaldırılmış değildir. Bu konuda alınan önlemler ve yapılan değişiklikler, toplumun dengesiz ekonomik yapısı sonucu, yalnız yetersiz sonuçlar vermekle kalmamış, tersine gelişmeler de yaratmıştır. 13 yıldır uygulanmakta olan yoksullukla savaş programı sonunda, işsizlerin durumunda iyiye değil, kötüye bir gidiş olduğu, bizzat ABD yetkililerince itiraf edilmektedir.

İspanyol asıllı bir çocuk, sığındıkları apartmanın delik damı altında

Siyah nüfusun bir bölümü, kısıtlı da olsa eğitim ve iş olanaklarından yararlanabilmiştir. Bu da, «kendini kurtaran» ve «kurtaramayan» siyahlar arasında bir uçurumun doğmasına yol açmıştır. Söz gelimi son New York olaylarında yağmacılar, hiç bir «ırk ayrımı» uygulamamışlar, hem beyazların, hem de siyahların dükkânlarını, ayrılık gözetmeksizin yağmalamışlardır.

RAKAMLAR VE İNSANLAR

Amerika'daki işsizlerin 1.061.000'i, «cesareti kırılmış» olarak sınıflandırılmaktadır. Bunun anlamı, bu kişilerin artık iş aramaktan bile vazgeçtikleridir. Toplam işsiz, ya da yalnız kısa süreli işlerle idare edenlerin sayısı 10.000.000'u bulmaktadır. Ülkedeki siyahların yüzde 55'i, kentlerin getolarında, terkedilmiş yıkık apartmanlarda, umutsuz bir durumda yaşamaktadırlar. İspanyol asıllılar için bu oran yüzde 49'dur. Üstelik siyahlar arasında doğum oranı, beyazlar arasında olduğundan yüzde 51 çoktur. İşsiz kadınlara, doğurdukları her çocuk için belli bir para ödenmesi, doğum oranını arttıran bir etken olmaktadır. İşsiz kadınlar için evlilik dışı çocuk doğurmak neredeyse bir meslek haline gelmiştir. Bu durumun yarattığı sonuçlar kolayca kestirilebilir. En küçük bir şefkat ve bakımdan yoksun, sert koşullarda, baskı, horlanma ve kötü alışkanlıklarla büyüyen çocuklar. Bu çocukların kendilerine örnek aldıkları kişiler, o mahallenin varlıklı, iyi giyimli eroin satıcıları, kiralık katilleridir. Okula gitmek zorunda kalırlarsa, büyükleri onlara «serinkanlı olmalarını, öğretmenlerini öldürmeye kalkışmamalarını» öğütlerler.

Bu topluluklar içinde bütün değerler sistemi altüst olmuştur. Çeşitli görevlilerin verdikleri raporlara göre, Amerika'daki işsiz ve yoksul nüfus, başka ülkelerin işsizlerinden ve yoksullarından çok farklıdır. Söz gelimi Lâtin Amerika'daki yoksulları belli bir «düzen» içinde tutan gelenek ve bağlar Amerikalılar için çoktan yıkılıp gitmiştir. Hemen herkes, New York'taki gibi bir yağmacılığın, dünyanın başka hiç bir yerinde görülemeyeceği konusunda birleşmektedirler. Aile kurumunun bütünüyle çöktüğü, ahlâk kurallarının kesinlikle işlemediği, umutsuz, saldırgan ve acılı bir toplumdur bu. Milyonlarca genç ya da çocuk, bu toplumda, en küçük bir iş hünerinden, üretim tecrübesinden yoksun olarak gelişmektedir. 29 yaşında bir adamın sözleri, bu toplumun içinde bulunduğu çöküntüyü bütün acılığıyla anlatmaktadır. «Bütün değerleri yitirdim.» diyor Williams, «zavallı bir soytarıyım ben. Deliliğin sınırına gelmiş bir soytarı. Her gün daha kötüye gidiyor her şey, daha iyiye değil.»

NE ÇÖZÜM ÖNERİYORLAR

İşsizlik ve yoksulluğun böyle tehlikeli boyutlara ulaşması, 6 milyon kişiye iş alanı açılmış olduğu haberlerini gülünçleştiriyor. Üstelik yetkililer, 1973-76 arası işsizliğin azaldığını, şimdiden sonra ise artabileceğini söylüyorlar. Ekonomik bunalımın gittikçe şiddetlendiği bir ülkede bu, şaşılacak bir haber değil. Bu yüzden hükümet daha bir telâşla soruna eğilmek, araştırmalar yapmak, çözümler bulmak çabasında. Fakat bütün bu çabaların sonunda öngördükleri çözüm, tam bir çaresizliğin belirtisi. Yetkililer elle tutulur tedaviler sunacaklarına, getolarda yaşayanlara akıl veriyor, uyarılarda bulunuyorlar. Bu insanlara, «kurtulmaya çalışın, bir şeyler yapın, iş bulun (!), çocuklarınızı daha iyi yetiştirin (!)» diyorlar. Bir de bazı şirketlerin kurdukları vakıflar var. Ford Vakfı vs. gibi. Geto halkına, evlerini onarmak için krediler açıyorlar. Ölümcül hastaya ıhlamur pişiriliyor.

Sovyetler Birliği, ABD'deki sağcı güçleri, yeni Panama Kanalı anlaşmasına karşı kampanya açmakla suçladı

MOSKOVA - (THA) - Sovyetler Birliği Resmi Haber Ajansı TASS yaptığı bir yorumda ABD'deki sağcı güçleri yeni Panama Kanalı anlaşmasına karşı kampanya açmakla suçlamıştır.

TASS Panama Kanalının Panama Cumhuriyeti topraklarının bir parçası olduğunu belirterek, yeni anlaşmanın mükemmel olmadığını, ancak ABD'nin Panama topraklarındaki sömürgeci varlığının sona ermesi yolunda kesin bir tarih saptanması bakımından olumlu olduğunu belirtmiştir.

Uganda'da İdi Amin'e karşı darbe girişiminde bulunan 16 kişi suçlu bulundu

NAİROBİ-(THA-UPİ)

Kampala Radyosu Uganda' Devlet Başkanı İdi Amin'in hükümetini devirmek girişiminde bulunan 16 kişinin suçlu bulunduğunu bildirmiştir.

Sanıklar Kampala'nın belediye binasında bir askeri mahkemede geçen hafta başlayan duruşmalarında, darbenin yapılmasının İdi Amin'in Devlet Başkanı Milton Obote'yi devirerek iktidara gelişinin altıncı yıldönümü olan 25 Ocak 1977 günü için planlandığını kabul etmişlerdir.

BM Çölleşmeyi Önleme Konferansı Kenya'da başladı

NAİROBİ - (ANKA) - (DPA) -

Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından düzenlenen çöllerin yayılmasının önlenmesi ve ıslahı konulu konferans Kenya'nın Başkenti Nairobi'de başlamıştır.

Konferansın açılışına bir mesaj gönderen Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim konferansın sonuçlarının dünyanın geleceğini etkileyeceğini söylemiştir. Dünya nüfusunun yüzde 15'ini oluşturan 680 milyon kişinin çölde ya da çöl benzeri bölgelerde yaşadığını hatırlatarak Genel Sekreter, bu kişilerin büyük tehlikelerle karşı karşıya bulunduklarını dikkati çekmiştir.

Londra'daki karnavala ilk gün katılan kalabalık...

Korkunç bilanço: 193 yaralı

Geleneksel Antilliler Karnavalı ayaklanma havasına büründü

LONDRA - (A A)- İngiltere'de Notting Hill'de düzenlenen geleneksel Antilliler karnavalı bu yıl tam anlamıyla bir ayaklanma havasına bürünmüş ve karnavalın bilançosu 139 yaralı olarak belirlenmiştir.

Yaralıların bir kısmı ayakta tedavi görmüş, ancak 9'u polis, 17 yaralı hastaneye yatırılmıştır. Genç bir Asyalı ile bir polis memurunun durumlarının kritik olduğu bildirilmektedir. Karnaval sırasında çıkan karışıklıklarda bir çok kişi yaralanmış, bazı hırsızlık ve yağma olayları görülmüştür. Festival Komitesi Başkanı Louis Chase, "hayatımda böyle şey görmedim. Gerçek anlamıyla bir trajediydi" şeklinde konuşmuş, "Olaylar gelecekte olacaklar için habercilik görevi yapmaktadır" demiştir.

Cumhuriyet tarihinin en "politik" 30 Ağustos'u kutlandı

Evren KK, Ersin 1. Ordu, Akın 2. Ordu, Ülker 3. Ordu ve Özçivril Ege Ordusu Komutanlıklarına getirildiler

KKK ve Ordu Komutanları belli oldu

ANKARA (İSTA)- Uzun süredir Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında tartışma konusu olan Kara Kuvvetleri Komutanlığı sorunu, dün çözümlenmiş ve Kenan Evren Karakuvvetleri Komutanlığına, Nurettin Ersin I.'nci Ordu Komutanlığına, Vecihi Akın 2.'nci Ordu Komutanlığına, Mahmut Ülker 3'ncü Ordu Komutanlığına, Sait Özçivril de 4'ncü Ordu (Ege Ordusu) Komutanlıklarına atanmışlardır.

Dün hazırlanan ordu komutanlıklarına ilişkin kararnamelerin Kara Kuvvetleri Komutanlığı dışında kalanları Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından onaylanmıştır. Kenan Evren'i Kara Kuvvetleri Komutanlığına atayan kararnamenin de bugün Korutürk tarafından onaylanması beklenmektedir.

Bu arada, Orgeneral Nurettin Ersin İstanbul'a giderek I'nci Ordu Komutanlığı görevini devralmıştır.

SANCAR'IN 1978'DE GÖREV SÜRESİ DOLUYOR.

Öte yandan öğrenildiğine göre, 1978 yılında Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar'ın görev süresi sona ereceğinden emekliye ayrılacak yerine Kara Kuvvetleri Komutanı Kenan Evren getirilecektir. I'nci Ordu Komutanı Nurettin Ersin ise Kara Kuvvetleri Komutanı olacaktır. Alınan bilgiye göre, Orgeneral Sedat Celasun Genelkurmay 2'nci Başkanlığına, Orgeneral Selahattin Değirmencioğlu Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarlığına getirilmiştir

Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirilmeyen, eski I. Ordu Komutanı Orgeneral Adnan Ersöz, dün emekliye ayrılmıştır. Dört yıllık Orgenerallik süresini tamamlayan Ersöz, İstanbul'da yapılan törenle I'nci Ordu Komutanlığı görevini yeni Ordu Komutanı Nurettin Ersin'e devretmiştir.

Ersöz, Ecevit hükümeti döneminde Kara Kuvvetleri Komutanlığına vekaleten atanmış, ancak, 2. MC bu atamayı geçerli saymamıştı.

GENELKURMAY 2. BAŞKANLIĞINA CELASUN GETİRİLDİ.

Genelkurmay İkinci Başkanlığına Orgeneral Sedat Celasun, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine de Hava Orgeneral Tahsin Şahinkaya atanmışlardır.

Bilindiği gibi, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Vecihi Akın İkinci Ordu Komutanlığına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Nurettin Ersin de Birinci Ordu Komutanlıklarına tayin edilmişlerdi.

Istanbul'daki törene Korutürk katıldı

30 Ağustos Zafer Bayramı tüm yurtta kutlandı

KORUTÜRK' ÜN YANISIRA 1. ORDU KUMANDANI ERSİN DE TÖRENİ İSTANBUL' DA İZLEDİ

HABER MERKEZİ

Cumhuriyet tarihinde en politik 30 Ağustos Zafer Bayramı dün başta İstanbul olmak üzere Başkent Ankara ve Kıbrıs Türk Federe devletinde kutlanmıştır.

İstanbul'da saat 10.30' da Vatan Caddesinde başlayan geçit töreninde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk eşi Emel Korutürk I. Ordu Kumandanı Nurettin Ersin, bazı kuvvet kumandanları, İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk Belediye Başkanı Ahmet İsvan ve bazı Yüksek rütbeli subaylar hazır bulunmuşlardır. Çeşitli askeri birliklerin katıldığı geçit töreni sırasında bazı subaylar 30 Ağustos Zafer Bayramı ile ilgili konuşmalar yapmışlardır. Saat 12.00' de sona eren geçit törenine az sayıda vatandaşın izleyici olarak katıldıkları dikkati çekmiştir.

ANKARA'DAKİ TÖRENLER

Ankara'daki ilk tören, saat 08.45'de Anıt Kabir'de düzenlenmiş, başta Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar olmak üzere kara, deniz ve hava kuvvetlerine mensup subaylar Atatürk'ün huzurunda saygı duruşunda bulunmuşlar, kabre çelenk koymuşlardır.

Anıt Kabir'de düzenlenen törene, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Etem Ayan, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Vecihi Akın, Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Şahap Yardımoğlu, Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerine mensup general ve amiraller, yüksek rütbeli subaylar katılmışlardır.

Bu arada Kara Kuvvetleri Komutanlığına uzun süreden beri atama yapılmaması nedeniyle, tören sırasında protokolde ve makam içi Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlarının yanında ayrılan yerler boş kalmıştır.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar, saygı duruşundan sonra Anıt Kabir özel defterini imzalamıştır.

Sancar şunları yazmıştır:

"Ulu önder Atatürk,

30 Ağustos Zafer Bayramının 55. yıldönümünde tekrar huzurunda bulunmanın mutluluğu ve saadeti içindeyiz.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin, başta Cumhuriyet olmak üzere bizlere emanet ettiğin ilkelerinin devamı ve eserlerinin korunmasındaki kararlılığını bir kere daha huzurunda tekrar ediyoruz.

Bu mutlu günde geleceğe güvenle bakarken Türkiye Cumhuriyetinin her türlü tehditten uzak tutulmasındaki önemi belirtmekte yarar görmekteyim.

Yarattığın Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar olacaktır. Ruhun şad olsun."

TEBRİKLERİ KABUL

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Sancar, Anıt Kabir'deki törenin bitmesinden sonra, saat 09.30'da Genelkurmay Başkanlığı şeref salonunda Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Ulusu, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Etem Ayan, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Vecihi Akın ve Jandarma Genel Komutanı Korgeneral Şahap Yardımoğlu ile birlikte tebrikleri kabul etmiştir.

Genelkurmay'daki kutlama törenine, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Başbakan Süleyman Demirel, Başbakan Yardımcıları Erbakan ve Türkeş ile bakanlar, yüksek rütbeli subaylar ve çeşitli kuruluş temsilcileri katılmışlardır.

KIBRIS'TA

30 Ağustos Zafer Bayramı, Kıbrıs Türk Federe Devletinde parlak törenlerle kutlanmıştır.

Dün sabah 08.00'den itibaren Lefkoşe, Lefke, Magosa, Girne ve Güzelyurt kentleriyle köylerimizde Atatürk anıt ve büstleri önünde kutlama törenleri yapılmış, geçit törenleri düzenlenmiştir.

Demirel "Türk milleti daima ileriye gitmeyi başarmıştır"

ANKARA-(AA)- Başbakan Süleyman Demirel, 30 Ağustos Zafer Bayramı dolayısıyla Türk Milletine hitaben bir mesaj yayınlamıştır. Başbakan Demirel, mesajında "yok edilmek istenildiği her devirde, milletimizin şahlanıp düşmanlarını kahrettiği bir gerçektir" demiştir.

Başbakan Süleyman Demirel'in Türk Milletine mesajı şöyledir:

"-30 Ağustos Zafer Bayramını milletçe sevinç ve bahtiyarlık içinde kutluyoruz.

Bununla birlikte, engin tarihimizin şanlı destanlarla dolu zaferlerinin tümünü de kutlamış oluyoruz.

Milletimizin ebediyen var oluşunda 30 Ağustos'ların kökünde milletimizin kahramanlığı yatar.

Bu kahramanlıkların kaynağında, birlik ve beraberlik şuuru vardır.

Yokedilmek istenildiği her devirde milletimizin şahlanıp düşmanlarını kahrettiği bir gerçektir.

Edebiyen var olacak Türk Milleti, tükenmez ve engin kudreti sayesinde daima ileriye gitmeyi başaracaktır.

30 Ağustos Zaferinin büyük kumandanı, Kurtuluş Savaşının Büyük Önderi Yüce Atatürkü tazimle anıyoruz.

30 Ağustos'ları milletimize kazandıran Silahlı Kuvvetlerimizin değerli mensuplarını saygı ile selamlıyoruz.

Şehitlerimizi rahmetle ve şükranla anıyoruz. Gazilerimize minnetlerimizi sunuyoruz.

30 Ağustos Zafer Bayramımız, bütün milletimize kutlu olsun. Cenabı Allah, milletimizin yardımcısı olsun."

Ecevit, "Törenlere katılmak için kendimi zorlamak içimden gelmiyor" dedi

ANKARA-(İSTA)- CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün kutlanan 30 Ağustos Zafer Bayramı törenlerine katılmamıştır. Gazetecilerin bir sorusu üzerine, törenlere katılmama nedenini açıklayan Ecevit, rahatsız olduğunu belirtmiş, "başta törenlere katılmak üzere kendimi zorlamanın da içimden gelmediğini açıklamayı doğruluğun gereği sayarım. Çünkü bu kez Ankara'daki 30 Ağustos Zafer Bayramı törenleri devletimin sağlıklı ve köklü geleneklerine çok aykırı koşullar altında yapılıyor" demiştir.

Ecevit, Silahlı Kuvvetler konusundaki düşüncelerini önceki günkü kutlama mesajında açıkladığını belirtmiş, şunları söylemiştir.

"30 Ağustos Zafer Bayramının içinde bulunduğumuz gelip geçici koşullarla gölgelenemeyecek kadar yüce anlamı ve değeri vardır. O yüceliği ile bayramımızın mutluluğunu büyük ulusumuzla birlikte yüreğimde duyuyorum. Ve inanıyorum ki, ulusal birliğimizin ve güvenliğimizin en sağlam dayanaklarından olan Türk Silahlı Kuvvetleri, kendi isteği ve iradesi dışında oluşan bugünkü zor koşulları da bütünlüğü ve manevi gücü yıpranmaksızın aşabilecektir."

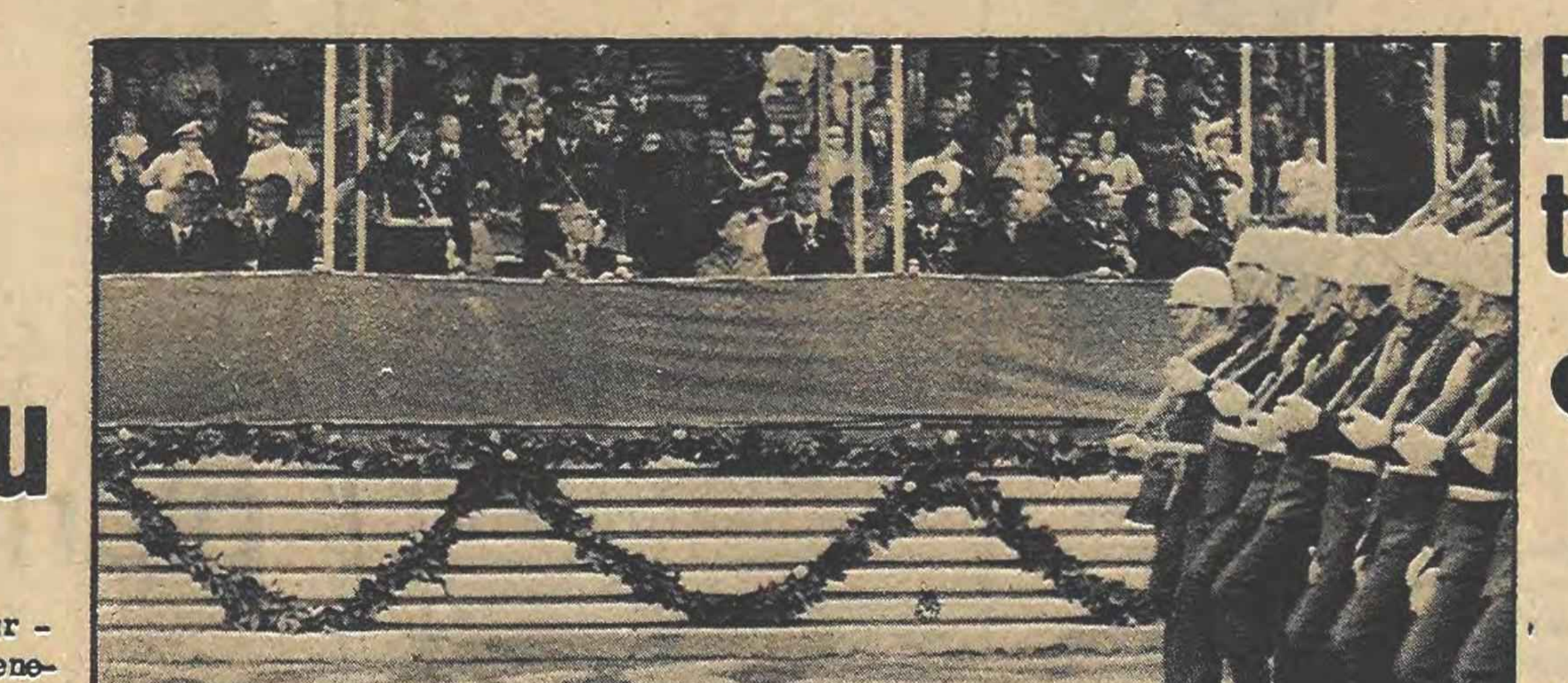

İstanbul'daki törenden bir görünüş...

Cumhurbaşkanı 30 Ağustos mesajı yayınladı

Korutürk, kısa vadeli başarılar için ulusal çıkarı etkileyecek girişimlerden kaçınılmasını istedi

İSTANBUL-(THA) 30 Ağustos Zafer Bayramı törenlerine bu yıl İstanbul'da katılan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Zafer Bayramı nedeniyle bir mesaj yayınlamış, her tutum, davranış ve uygulamada ulus yararının en önde gözetilmesi gerektiğini savunmuş, kısa vadeli başarılar için ulusun kaderini uzaktan yakından etkileyebilecek plan ve stratejilerden kaçınılmasını istemiştir.

Cumhurbaşkanı Korutürk mesajında şöyle demiştir:

"-Ulusların kaderlerini değiştiren dönüm noktaları vardır. İşte, 55 yıl önce bugün, 30 Ağustos 1922'de Dumlupınar'da emperyalist güçlere karşı kazandığımız zafer tarihi şan ve şerefle dolu yüce Türk Ulusunu özgürlük ve bağımsızlığına yeniden kavuşturmuştur.

Türkün yenilmezliğini bütün dünyaya bir kere daha kanıtlayan ve çok güç koşullar altında gerçekleştirilen bu zafer, o günden bu yana bağımsızlık savaşı veren milletlere örnek olmuştur ve olmaktadır.

Unutulmamalıdır ki, 30 Ağustos Zaferi inancımızın kararlılığımızın, kendimize güvenimizin ve hepsinden önemlisi Türk Ulusunu birbirine kırdırmayı amaçlayan iç ve dış tahriklere karşı birleşmiş gücümüzün ulusal birlik ve beraberliğimizin eseridir.

Bugün de, memleketimizi parçalayıp, bölerek, uydu ülke haline getirmek isteyen bazen sinsice, bazen de açıkça yürütülen eylemlere, yüce ulusumuz 30 Ağustos 1922'deki gibi aynı ruh, aynı heyecan ve aynı kararlılıkla karşı çıkacaktır.

Her tutum, davranış ve uygulamada ulus yararı en önde gözetilmeli, kısa vadeli başarılar için ulusun kaderini uzaktan yakından etkileyebilecek plan ve stratejilerden kaçınmalıdır.

Yüce ulusumuzun tarihi, bize her konuda ışık tutacak yol gösterecek deneylerle doludur.

Aziz vatandaşlarım, uzun yıllar kıtalar üzerinde yaşamış, gittiği her yere barış adalet ve hakça bir düzen götürmüş bir imparatorluktan doğan bugünkü Türkiye Cumhuriyeti, bölgesinde barış ve dengenin en büyük güvencesidir ve olmaya devam edecektir. Her geçen gün daha da güçlenerek, uygarlık dünyasındaki yerini daima koruyacaktır.

Gücünü vatan sevgisinden alan ve her biri Atatürk okulunun öğrencileri olan Silahlı Kuvvetlerimiz, her zaman olduğu gibi bugün de, ulu önderin devrim ve ilkelerini hür demokratik parlamenter sistemin kararlı koruyucusu ve kollayıcısı olarak görevinin başındadır.

Ulu önder Atatürk, bütün yaşamı boyuna şartlar ne olursa olsun ordunun politika dışında tutulmasına büyük dikkat ve özen göstermiştir. Ben inanıyorum ki bu durum dünya orduları arasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin başta gelen ve ona saygınlık kazandıran özelliklerinden biri olarak daima aynı kararlılık ve titizlikle korunacaktır.

Bu duygularla, 30 Ağustos 1977 de bir üst dereceye yükselen general, amiral, subay ve astsubaylarımızı içtenlikle tebrik ediyor, hizmet sürelerini şerefle tamamlayan Silahlı Kuvvetlerimizin değerli mensuplarına bundan sonra da ülke yararına başarılı çalışmalar yapacakları inancı ile mutluluk ve esenlikler diliyorum.

Bu mutlu ve anlamlı yıl dönümünde bize uluslararası alanda yeniden güçlü ve saygın Türkiye'yi kazandıran ulu önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü şükranla anıyor, ve onun önderliğinde başarıya ulaşan büyük zaferin aziz şehitlerine Tanrıdan rahmet, gazilerimize de sağlık ve mutluluklar diliyor, aziz vatandaşlarıma sevgiler sunuyorum."

Demirel "Ecevit de KKK makamına atama yapmadı"

ANKARA-(A.A)- Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na tayin konusundaki sözlerini eleştirerek, "En gereksiz işler için yıldırım hızıyla tayin yaparak partizanlık örneği veren o zamanki işgalci hükümetin başı olarak CHP Genel Başkanının, bugün önemli gördüğünü söylediği Kara Kuvvetleri Komutanlığı makamına neden bir atama yapmadığım, şikayet sahibi olarak anlamak mümkün değildir. Bu konuda özürü ise, kabahatinden büyüktür" demiştir.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in 30 Ağustos bayram mesajında ileri sürdüğü görüşleri cevaplandıran Başbakan Demirel, Milli Güvenlik Kurulu toplantılarının yapılamadığı yolundaki iddialar üzerinde de durarak, şunları söylemiştir:

"Milli Güvenlik Kurulu'nun ayda bir toplanması gerekli ise, neden Haziran'da ve Temmuz'da kendisi, bir kere olsun Güvenlik Kurulu'nu toplamayı aklına getirmedi. ?"

Demirel, "CHP Genel Başkanının, kimi kime şikayet ettiğini anlamanın mümkün olmadığını" da söylemiştir.

Emlak vergisi beyanname verme süresi bugün sona eriyor

Emlak Vergisi beyanname verme ve birinci taksidi ödeme süresi bugün saat 17.00'de sona erecektir.

Maliye Bakanlığından bu konuda yapılan açıklamada, sürenin uzatılmasının mümkün olmadığı, mükelleflerin cezalı duruma düşmemeleri için zamanında beyannamelerini vermeleri ve taksitlerini yatırmaları gerektiği belirtilmiştir.

ZAMLAR... ZAMLAR... ZAM

Benzin 540 kuruş, taşkömürü 2360 lira oluyor

● Ekonomik Kurul'un zam önerileri hükümet kanatları arasında gerginlik yarattı

ANKARA-(İSTA) Bakanlar Kurulunun önceki gün yapılan toplantısında petrole ve kömüre yapılacak zamlar konusunda anlaşmazlığa düşüldüğü, bu nedenle de zam listelerinin açıklanamadığı öğrenilmiştir. Bakanlar Kurulu 3,5 saat süren toplantısında yalnız normal benzinin fiyatının 540 kuruş taşkömürünün tonunun da 2 bin 360 TL. olmasını kararlaştırmıştır. Bakanlar Kurulunda Ekonomik Kurulun önerdiği mazot, fuel-oil ve gazyağı fiyatları tartışma konusu olmuştur. Bazı Bakanlar gazyağına zam yapılmamasının mazot fiyatlarını da etkiliyeceğini önesürmüşler, gazyağının zam görmemesi halinde "pacal" yöntemiyle mazot satışlarını azaltacağını kaydetmişlerdir.

Bakanlar Kurulunun bugün ve büyük bir olasılıkla yarın devam edecek olan toplantılarında zamlar konusunda gene anlaşmaya varılmadığı takdirde sadece benzin fiyatlarının açıklanacağı bildirilmektedir

EKONOMİK KURULUN ÖNERİLERİ

Önceki gün yapılan Bakanlar Kurulu toplantısına, Ekonomik Kurul başta petrol zammı olmak üzere ulaşım hizmetleri ve kömür için istenen zam paketlerini sunmuştur. Uzun tartışmalardan sonra sadece normal benzin fiyatları konusunda görüş birliği sağlanabilmiş, diğer fiyatlar konusunda anlaşma olmamıştır.

Bakanlar Kurulu toplantısına Ekonomik Kurul tarafından DDY-PTT-THY hizmetleri için yüzde yüz dolaylarında zam önerileri getirilmiştir. Ekonomik Kurulun Bakanlar Kuruluna önerdiği petrol zammına ilişkin önerisi ise şöyledir: "normal benzin 560 kuruş, süper benzin 690 kuruş, fuel-oil 324 kuruş, mazot 500 kuruş. Ayrıca kömürün tonu 2 bin 320 TL."

Öteyandan uzun süreden beri açıklanacağı bilinen zamların Bakanlar Kurulunda tartışma konusu yapılmasının temel nedeninin Erbakan'ı yıpratmak olduğu bildirilmektedir.

Necmettin Erbakan'ın dikkatinin çekileceğini zamla ilgili demeçleri bundan böyle elden geldiğince Demirel'in vermesinin isteneceğini kaydetmişlerdir.

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul toplandı

ANKARA-(İSTA)- Bakanlıklararası Ekonomik Kurul dün Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan Başkanlığında toplanmıştır.

Erbakan Ekonomik Kurulun pamuk ve ayçiçeği taban fiyatlarının tesbiti için çalıştığını açıklamıştır.

Erbakan yaptığı açıklamada Ekonomik Kurulun zeytin yağı taban fiyatlarını da tespit ettikten sonra çalışmalarını büyük ölçüde tamamlamış olacağını söylemiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

ÇEŞME' DE YAPILAN KAZILARDA TARİHİ KALINTILAR BULUNDU

İZMİR-(AA)- Çeşme'nin Ildır Köyü civarında yapılan kazılarda ünlü Eritrie Kentinin karanlık kalmış tarihe ışık tutan eserler bulunmuştur.

Ankara Üniversitesi öğretim üyelerinden Ord. Prof Ekrem Akurgal'ın yönettiği kazılara 12 ilim adamı katılmış ve kazı 45 gün devam etmiştir.

Verilen bilgiye göre bulunan eserler arasında M.Ö. birinci yüzyıla ait bir villa bir mezar anıt, Romalılardan kalma iki ev, geyik kuş, aslan kabartmalarıyla donatılmış mozaik bloklar, taş boyadan yapılmış duvar resimleriyle bir koleksiyon cunun olduğu sanılan 13 Roma sikkesi çıkmıştır.

Kazılara önce, önemli bir bölümü yıkılmış son çağlara ait bir Rum Kilisesinde başlanılmıştır. Kilisenin on metre zemininde bir anıt mezarla Agora'ya ait kalıntılara rastlanılmıştır. Bu durum da, kilise ve çevresinin toprak altında kalmış Agora'nın üzerine inşa edildiği gerçeğini ortaya koymuştur.

Milli Piyango Çekildi

ÜÇ MİLYON TL. KAZANAN NUMARA:
017405 - (İstanbul)
İKİ MİLYON TL. KAZANAN NUMARA:
047696 - (İzmir)
BİR MİLYON TL. KAZANAN NUMARA:
322297 - (Amasya)
500 BİN TL. KAZANAN NUMARALAR:
306199 - (Bursa - İstanbul)
442401 - (Kıbrıs - Lefkoşe)
200 BİN TL. KAZANAN NUMARALAR:
001542 - (Adana-İstanbul) 264891 - (İzmir)
892734 - (İstanbul) 201165 - (İstanbul)
100 BİN TL. KAZANAN NUMARALAR:
968679 - (Ankara) 852571 - (Gaziantep)
287749 - (İstanbul) 991464 - (Kars)
066694 - (İstanbul) 381777 - (İstanbul)
108934 - (Sakarya) 368099 - (İzmir)
Ellibin (50.000) lira ikramiye kazanan numaralar:
034465 043166, 259912 281983 372787
460650 544895 568574 606556 636886
888916 910264 911684 944234 969400
971118
Yirmibin (20.000) lira ikramiye kazanan numaralar:
001842 002372 065544 073041 089695
093736 250781 266237 297469 358269
358690 363544 377438 392383 412786
424137 438453 459057 485744 530600
543284 633192 651980 674708 686365
703289 741899 803595 803892 819171
824393 836266 884799 884855 886697
889295 910128 927446 949573
Onbin (10.000) lira ikramiye kazanan numaralar:
008925 023056 048062 053870 053939
063768 065796 069430 075919 087622
094819 099177 113837 126668 126668
127086 129222 136553 139704 143760
157757 196748 197194 233548 257752
262576 277957 290831 305170 306746
327203 335822 337153 344177 357727
366809 384856 397356 426358 428772
458970 495042 507019 508546 538581
538643 573039 604826 611372 626956
632795 644979 663209 667567 670544
680377 697199 699009 707195 722097
725016 765699 775713 779934 799989
807572 823634 836496 842924 851108
873349 880873 892213 917209 937581
944117 945119 959609 965491 970721
974589
1000 TL KAZANAN NUMARALAR
(SON DÖRT RAKAMINA GÖRE)
2345 - 6465 - 6502 - 4160 - 3241
7297 - 9776 - 6048 - 8812 - 7531
400 TL KAZANAN NUMARALAR
594 - 932 - 607
200 TL KAZANAN NUMARALAR
33 - 74 - 26 - 12
60 TL KAZANAN NUMARALAR
4 - 9

Eskişehir'de bi kendi yollarını, k

ESKİŞEHİR-(THA)- Eskişehir'in Fevzi Çakmak Mahallesi sakinleri yollarının belediyece yapılmayacağını öğrenince, kazma küreklere sarılarak yol yapım çalışmalarına başlamışlardır.

Saksi Sokağı sakinleri önce bir Kiremit Fabrikasından sağladıkları kırık kiremit parçalarını sokağın toprak zeminine yaymakla işe başlamışlardır, daha sonra üzerini parke taşlarla kaplamışlardır.

Saksi Sokağı sakinleri adına ko-

Uludağ'a kayakçı te

BURSA-(AA)- Milli Parklar Genel Müdürlüğü Uludağ'a kayakçı teleferikleri kuracaktır. Arızadan hemen hemen yoksun ve tek kişiyle idare edilen yeni şebeke İsviçre'de çalışan bir Türk Mühendisi tarafından projelendirilmiştir.

Verilen bilgiye göre, Uludağ'a da halen özel kuruluş-

MLAR...

karyakıta zam yapılırsa Ankara'da dolmuş ve taksi zamları abul edilecek

ANKARA-(ANKA)-
Ankara'da lokantacıların, dol -
ş ve taksi şoförlerinin, berberle-
ve sinemacıların yüzde yüze yak
an zam talebinde bulundukları
renilmiş tir. Esnaf yardımlaş ma
dayanışma derneklerinin zam ta-
lerine bugüne kadar direnmeye
uş an Ankara Belediye Başkanı
dat Dalokay hükümetin akaryakı-
zam yapması halinde dolmuş ve
si şoförlerinin zam isteklerinin
runlu olarak kabul edileceğini bil-
miş, "Hızlı fiyat artışları karşı-
da hizmet üretenlerin maliyetle-
yükselmesi nedeniyle istedikle-
zamlara bugüne kadar direndik.
cak isteklerin haklılık durumu ar-
or" şeklinde konuşmuş tur.
Ankara Lokantacılar ve Kebapcı-
Derneğinin belediyeye başvura-
yüzde yüz fiyat artışı talebinde
unduğu bildirilmiştir. Lokantacı-
Derneği yetkilileri, sebze ve
fiyatlarının gün geçtikçe artma-
karşısında kar edemediklerini ö-
sürmektedirler.
Ankara Belediye Başkanı Vedat
lokay, ANKA muhabirinin sorula-
a verdiği cevaplarda, esnafın
m taleplerinin giderek arttığını,
m istemeyen esnaf kuruluşunun a-
ğı yukarı kalmadığını söylemiş
yle konuşmuştur.
"-Ankara'da baş ta dolmuş ve
ksi şoförleri olmak üzere lokan-
cılar, berberler, sinemacılar, fı -
ncılar zam isteğinde bulundular.
rica manavlar da üç yıldır kar
dlerinin artırılması için başka ya-
yorlar. Bu istekleri inceliyoruz."
Dalokay, lokantacı esnafın zam-
ebi ise bugün için yerinde bul-
dıklarını belirtmiş, "şimdi iste-
leri zammı versek, yarın önü-
ze yeni bir zam talebiyle tekrar
irler" demiştir.

Kamu sektörü yatırımlarında gerçekleşme oranı çok düşük oldu

ANKARA-(İSTA)-
1976 yılında yapımı sürdürülen kamuya ait 124 önemli proje için öngörülen 36 milyar 573 milyon liralık yatırıma karşılık 4 milyar 466 milyon liralık harcama yapılabilmiştir. Planlananın ancak yüzde 12,2'si oranında harcama gerçekleştirilirken, projelerdeki gecikmeler nedeniyle her yıl hazinenin milyarlarca lira zarara uğradığı kaydedilmektedir. 1977 yılına kadar kamu sektörü ile ilgili 113 projenin toplam maliyeti başlangıçta 194 milyar 858 milyon lira olarak hesaplanmış. Ancak projelerdeki gecikmeler nedeniyle maliyet 193 milyar 872 milyon lira zarara uğramış tır. Bu arada 1972-1980 yılları arasında ağır sanayi projeleri için 14 milyar 843 milyon lira harcanması gerekirken, 94 milyon lira harcanmış, böylece bu sanayi kolundaki yatırımların binde 6' sı gerçekleşebilmiş tir.

Devlet Planlama Örgütü tarafından "hizmete özel"yayınlanan "önemli projeler Şubat 1977 Raporu"ndan kamu sektörünün 124 önemli projesinin yapımının bütçenin açık vermesi ve dış kaynakların kredi vermemesi nedenleri ile 1976 yılında önemli ölçüde aksadığı öğrenilmiştir. Bu yatırımların gerçek hedeflerine ulaşmayacağının MC Hükümetleri tarafından bilindiği halde temellerinin atıldığı ifade edilmektedir.

ÖNEMLİ GECİKMELER

Raporda, önemli yatırımlardan Türkiye Elektrik Kurumuna ait olan 8 projenin 1970 1978 yılları arasında bitmesi gerektiği kaydedilmiş, ancak, 1977 Şubat ayına kadar bu projeler için öngörülen yatırımların yüzde 13'ünün gerçekleştiği saptanmış tır. TEK'in ilgili projeleri için başlangıçta 8 milyar 565 milyon liralık maliyet hesaplandığı halde, gecikmeler nedeniyle maliyet 43 milyar 675 milyon liraya yükselmiş, böylece hazine 35 milyar 110 milyon lira zarar etmiştir. Termik Santraller ile ilgili olan bu 8 proje için 43 milyar 675 milyon liralık harcama öngörüldüğü halde, 5 milyar 668 milyon liralık harcama yapılabilmiştir.

Öteyandan Devlet Su İşlerince yapımına başlanan toplam 19 hidroelektrik santralı ve sulama projesinin 1982 yılında tamamlanması öngörüldüğü halde, bunun ancak yüzde 21, 3'ü gerçekleştirilebilmiştir. Bu projeler için başlangıçta 15 milyar 442 milyon liralık yatırım hesaplanmış gecikmeler nedeniyle maliyet 36 milyar 58 milyon liraya yükselmiş, hazine 20 milyar 616 milyon lira zarar etmiştir. 1952-1982 yılları arasında tümünün bitmesi gereken bu projeler için 36 milyar 58 milyon liralık harcama öngörülmüş, buna karşılık 1977 Şubat ayı sonuna kadar 7 milyar 665 milyon liralık harcama yapılabilmiştir.

EN DÜŞÜK HARCAMALAR

Birinci MC döneminde seçim öncesi temelleri atılan, şeker, gübre ve ağır sanayi projeleri ile ilgili yatırımların çok düşük düzeyde gerçekleştiği de rapordan anlaşılmıştır. 1980-1982 yıllarıarasında tümünün bitmesi gereken 27 proje için 46 milyar 674 milyon liralık harcama yapılabilmiştir. Şeker, gübre ve ağır sanayi projeleri ile ilgili yatırımların ancak, yüzde 2,7'si gerçekleşebilmiştir.

Uzmanlar, iç ve dış finansman kaynakları olmamasına rağmen, yapılan bu temel atmaların, AP-MSP çekişmesi nedeniyle seçim yatırımı olarak, plansız ve zamansız yapıldığını belirtmiş ler, yüksek planlama kurulunda bu projeler görüşülürken, plancıların bu yatırımlara karşı çıktıklarını bildirmişlerdir.

Türkiye her yıl lüks malların ithali için 800 bin dolar ödüyor

ADANA-(ANKA)

Türkiye'nin her yıl lüks malların ithali için en az 800 bin dolar ödediği bildirilmiştir.

Türkiye Çiftçi Teşekkülleri Federasyonu Genel Başkan Yardımcısı İzzettin Özgiray "Lüks meta ithali kısılmalı, yurt dışına seyahatlarin ithali için yurdumuzun her yıl 800 bin dolar tutarındaki dövizi yurt dışına çıkılmaktadır" demiştir.

Özgiray, şunları söylemiştir:

"Türkiye'nin İtalya'dan mobilya ithal etmesi, ithal malı kristal avize ve vizon kürk gibi eşyaların yurdumuzda satılması, kalkınmamıza indirilmiş birer darbedir.

Yurdumuzdaki ithal malı hayranlığı günden güne çığ gibi büyümektedir. Bu ise ekonomimizi zayıflatmaktadır. Örneğin Amerika'da lüks araba kullanılması yasaklandığına göre, yurdumuzda da gerekli önlemler alınmalıdır. Türkiye'nin döviz sıkıntısı çekmesi nedeniyle zirai uçak, uçak motoru, zirai ilaç ve gübre transferlerinin yapılmadığı bir gerçektir. Oysa ki lüks meta ithali için dışarıya ödenen dövizle bu gereksinmeler rahatça karşılanabilir böylece yurdumuzun daha hızlı kalkınması sağlanmış olur."

TARİŞ Yönetim Kurulu üyeleri yeniden göreve başladı

İZMİR-(ANKA)-

Ticaret Eski Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından görevinden alınan TARİŞ Pamuk Birliği Yönetim Kurulu üyeleri yeni bakan Ağah Oktay Güner'in emriyle tekrar görevlerine getirilmiş lerdir.

TARİŞ Pamuk Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Fethi Batur görevlerine devam edeceklerini, ancak Pamuk Birliğinin TARİŞ bünyesinden ayrılarak bağımsız bir hale geleceklerini söylemiştir. Fethi Batur geçen dönem Pamuk Birliği Genel Kurulunda TARİŞ'ten ayrılarak bağımsız bir hale gelmeleri için karar alındığını, ancak bu kararınza manın Ticaret Bakanı tarafından uygulanmadığını önesürerek şunları söylemiştir:

"-Yeni yapılacak Genel Kurulda delegeler bunun hesabını bizden soracaktır. Biz çok gelişt ik ve büyüdük bu nedenle ayrı bir kuruluş olarak çalışmamız zorunludur."

Öteyandan yeni TARİŞ Genel Müdürü Aydın Tanyel' in TARİŞ'te askeri disiplin uygulamaya başladığı önesürülmektedir.

ORMAN YANGINLARININ "ANARŞISTLER TARAFINDAN" ÇIKARILDIĞINI ÖNE SÜRMENIN VURGUN, TALAN VE SÖMÜRÜ DÜZENINI GÖZLERDEN KAÇIRMAK OLDUĞU BELIRTILDI

Ormancılar, MC' nin kasıtlı demeçlerle dikkatleri başka yönlere çekmeye çalıştığını bildirdiler

ANKARA-(İSTA) -
Orman yangınlarının"anarşistler tarafından" çıkartıldığını önesürmenin dayanılmaz hale gelen pahalılığı, vurgun, talan ve sömürü düzenini gözlerden kaçırmak amacını güttüğü belirtilmiştir.

Türkiye Ormancılar Derneği, Teknik Ormancılar Derneği ve Tüm Ormancılık Personeli, Derneği Genel Sekreterinin dün yaptıkları ortak açıklamada MC'nin yanlış demeçler vererek gerçekleri gizlemeye halkın dikkatlerini başka yönlere çekmeye çalıştığı kaydedilmiş,

"Egemen güçler ve onların siyasi temsilcileri olan MC yöneticileri sömürü, yağma ve soygun düzeninin doğal bir olgusu durumuna gelen orman yangınlarının nedenlerini hiç bir kanıt göstermeksizin"anarşistler yakıyor" diyerek devrimcilere, yoksul orman köylü ve işçilerine iftira ve çamur atmaktadırlar. Bu gibi iftira ve yalanlarla kamuoyunu yanıltma çabaları faşist demogojinin, iftira ve yalanların açık kanıtlarıdır" demiştir.

r mahalle halkı endileri yapıyor

nuşan Şükrü Tiftikçi, sokakta 50
hanenin bulunduğunu belirterek ,
"Muhtara defalarca durumu ilettik
Kışın çamur ve bataktan geçilemi-
yor. Belediyenin sokağı daha sonra
ki yıllarda yapabileceğini öğrenin-
ce iş bize düş tü. Her haneden pa-
ra toplayıp çoluk çocuklarla birlik-
te çalışmaya başladık" demişler-
dir.

Fotoğrafta mahalle halkı yollarını yaparken görülüyor. (Foto:THA)

leferiği kuruluyor

lara ait beşi kayakçı telefe-
riği bulunmaktadır. Projeyi
hazırlayan Habegger Şirke-
tinin Genel Temsilcisi Mü -
hendis Tayfun Gözüm, yeni
şebekenin 18 teleferikten o-
luştuğunu ve Uludağ'ın ayrı
ayrı bölgelerine çalıştığını
belirtmiş, "önemli bir ak -
saklık olmazsa proje önü -
müzdeki yıl uygulanmaya
başlanacaktır" demiştir.

Fen Fakültesi Jeofizik öğrencileri faşistlerin saldırısına uğradı 3 kişi yaralandı

İSTANBUL - (İSTA)-

Fen Fakültesi Jeofizik Kürsüsü ilerici-devrimci öğrencileri dün bir grup faşistin bıçaklı ve muştalı saldırısına uğramışlar biri ağır olmak üzere 3 kişi yaralanmıştır.

Olayla ilgili olarak basına yazılı bir açıklama yapan Genç Fenliler Kültür Derneği Genel Sekreteri Ömer Albaz, olay sırasında ağır şekilde yaralanan Recai Ölçen adlı öğrencinin Cerrahpaşa Hastanesine kaldırıldığını bildirmiştir.

Son bir yıl içinde sağlık hizmetlerinde fiyatlar yüzde 53 arttı

ANKARA-(İSTA)-

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün Temmuz sonu itibarıyla yaptığı saptamalara göre, son bir yıl içinde fiyatlar sağlık hizmetlerinde yüzde 53 oranında artmıştır. Temmuz 1976-Temmuz 1977 döneminde fiyatlar, kültür ve eğlence hizmetlerinde yüzde 49, gıda mallarında yüzde 33, ulaştırma harcamalarında yüzde 31, gıda maddelerinde yüzde 33 ve giyim eşyalarında da yüzde 30 oranında artış göstermiştir.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞINDAN

Aşağıda açıklanan sayıda Fakültemize asistan alınacaktır.

İsteklilerin hizalarında gösterilen tarihe kadar Dekanlığımıza müracaatları rica olunur.

KÜRSÜSÜ	ASİSTAN	SON MÜR. TAR.	LİSAN SINAVI	BİLİM SINAVI
Çocuk Cerrahisi	2	5.9.1977	6.9.1977	7.9.1977
Farmakoloji	1	17.10.1977	18.10.1977	19.10.1977
Kulak, Burun, Boğaz	1	17.10.1977	18.10.1977	19.10.1977

(Basın: 24205) P-2162

POLITIKA KULISI

Süleyman COŞKUN
Nahit DURU

Demirel, Cumhurbaşkanı'nın bayramda İstanbul'da olacağını bilmiyordu

Cumhurbaşkanı Fahri Sabit Korutürk'ün 30 Ağustos Zafer Bayramını İstanbul'da kutlayacağını Bursa'daki "sağır sultan" duymuştu. Ama, işine öyle geldiği için olsa gerek, 2. MC'nin birinci başı Demirel, duymamazlıktan geldi.

Demirel, her yıl olduğu gibi Başbakan olarak, Cumhurbaşkanı'na kutlama telgrafı çekti. Ancak, telgrafı, "İstanbul"a değil de "Ankara"ya yollamayı uygun buldu. Telgraf, Ankara'da Köşk'e ulaşınca görevliler ne yapacaklarını şaşırdılar. Korutürk'e İstanbul'a mı yollasalardı, yoksa, Demirel'e "Sayın Cumhurbaşkanımız şu anda İstanbul'da bulunuyorlar, tıpkı sizi kabul ettikleri gibi telgrafları da İstanbul'da kabul buyuruyorlar" mı deselerdi.

Söylenildiğine göre, Demirel Köşk'e telgrafı kasten göndermişti. Cumhurbaşkanı'nın tatilini uzattığını artık Ankara'ya dönmesi gerektiğini kendince hatırlatıyordu...

Bu polise ne yapacaklar

Korkut Özal İçişleri Bakanı olduğu gün yaptığı açıklamada, karakollarda işkence yapılmayacağını, dayak atılmayacağını açıklamış, hatta, üstüne bir de söz vermişti.

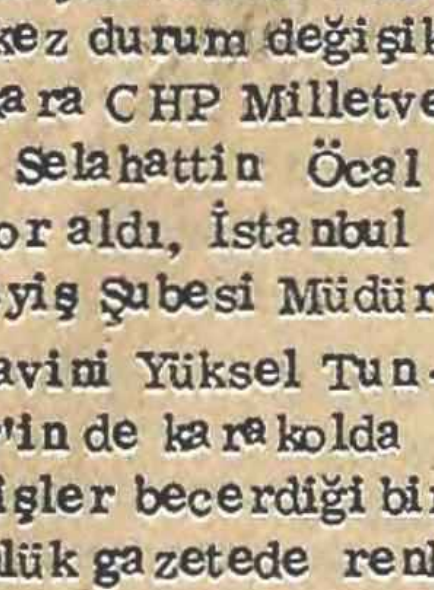

Son günlerde muhalefeti ile iktidarı ile umut bağlanan Özal'ın bu sözünde nasıl duracağı merak konusu. Çünkü, karakollar eskiden olduğu gibi önüne gelene dayak atılan, hatta milletvekillerine saldırılan bir yer halinde. Bugüne kadar karakolda dayak yediğini iddia edenler hep yalancı çıkartıldı. Ama bu kez durum değişik. Ankara CHP Milletvekili Selahattin Öcal rapor aldı, İstanbul Asayiş Şubesi Müdür Muavini Yüksel Tuncer'in de karakolda ne işler becerdiği bir günlük gazetede renkli resimlerle yayınlandı. Gazete polis müdür muavininin görevini ne denli başarılı (!) yaptığını şu alt başlıklarla kanıtlıyordu:

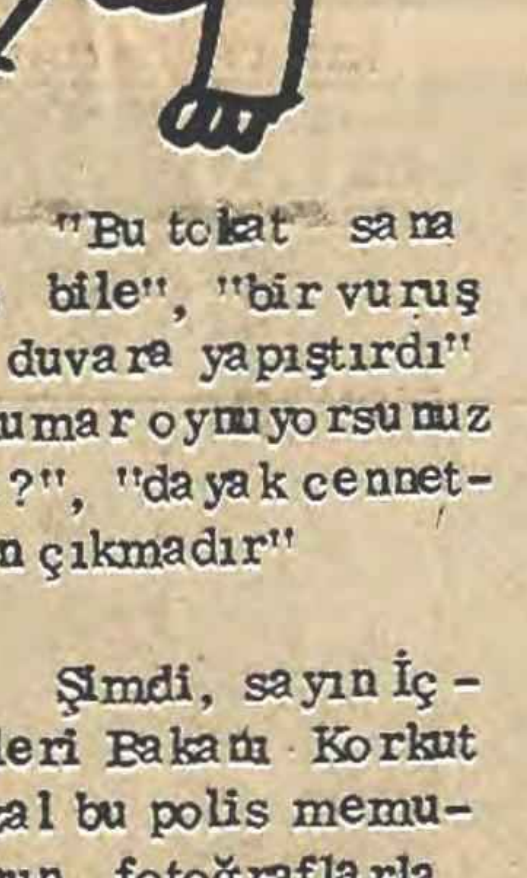

"Bu tokat sana az bile", "bir vuruşta duvara yapıştırdı" "kumar oynuyorsunuz ha?", "dayak cennetten çıkmadır"

Şimdi, sayın İçişleri Bakanı Korkut Özal bu polis memurunun fotoğraflarla saptanmış ve gazeteci Fehim Yener'in tanık olduğu Anayasa ve yasalarımıza göre açıkça suç olan fiilleri karşısında ne yapacak acaba?

Sağ basında Demirel

2. MC'nin birinci başı Süleyman Demirel zamların açıklamasını, 2. baş Necmettin Erbakan'a yıkıp halkın tepkisini o'nun yüklenmesini sağladı sağlamasına ama, bu kez de ortaklarının diline düştü.

MSP'nin yarı resmi yayın organı her gün Demirel'in bir karikatürünü yayınlıyor, sonra da veryansın ediyor.

Pazartesi günü yayınlanan Milli Gazetenin dördüncü sayfasında "sıkıntı va mı, yok mu ?" başlıklı bir yazı yayınlandı. Demirel'in sempatik bir de resmi iliştirilmişti yazıya. Ve resim şöyle konuşturulmuştu.

"-Aaaaa, elektrik sıkıntısı mı vardı? İnanın ilk defa sizden duyuyorum"

Yazı TRT'de yayınlanan enerji ile ilgili açık oturumu konu alıyor, baştan aşağıya Kamran İnan'la alay ediyordu. Ve sonunda da yazı şöyle bitiyordu:

"Düşüne düşüne bir türlü çıkamadık meselenin içinden. En sonunda şöyle bir sonuca vardık:

-Acaba dışarıdan enerji mi ithal edeceğiz. Galiba işimiz yine komünist enerjiye kaldı. Ne yapalım, Süleyman beyin Başbakan olduğu bir ülkede olur böyle şeyler."

Feyyat'ın basını

Parlamentonun yaşlılar meclisi bir alemdir. Senato'nun çok sayıda renkli siması da bulunur. Bu simalar hemen her toplantıda kendilerine özgü konuşmalar yaparlar. Bu renkli kişilerden biri de CHP İstanbul Senatörü Mehmet Feyyat'tır.

Feyyat, artık AP'lilerin de kızmadığı konuşmalarında sürekli olarak kendinin de anlamadığı şeyler söyler. Gazetecilere de sonradan Feyyat'a, ya da diğer senatörlere, o'nun söylediklerinin tercüme edilmesini istemek düşer. Pazartesi günkü toplantıda da buna benzer bir şey oldu.

Feyyat, muhtarlara maaş bağlanması ile ilgili yasa üzerinde söz aldı ve:

"Bir köy yasalara aykırı biçimde aranıyor. Hiç - kimse sesini çıkarmıyor. İstanbul'da bir profesörün evi aranıyor, üst yapı basını ortalığı velveleye veriyor, hatta bu yüzden üst yapı basını birbirine giriyor."

Feyyat bu sözleri söylerken, bir CHP senatörü, basın locasına dönerek, "sizi gidi üst yapı gazetecileri sizi, zaten yüksekte de oturuyorsunuz" diyordu.

Gerçi, senatörlerin oturduğu yerler gazetecilerinkinden daha aşağıda kalıyordu. Ancak, Feyyat'ın konuştuğu yer, basın locasından biraz daha yüksekçeydi. Hani bir zamanlar, bir milletvekili Başkanla tartışırken, "sizin benden daha yüksekte oturmamız marangoz hatasıdır" demişti ya, Feyyat'ın ki de herhalde öyle olacaktı...

Meclis lokantası boş olunca

Pazartesi günü TBMM'deki parlamenterlere ait lokanta bomboştu. Hatta yemek için lokantaya gelen gazeteciler, "bugün Cumhuriyet Senatosu'nun olağanüstü toplantısında çoğunluk olmaz" deyip, birer ön haber geçtiler gazetelerinin taşra baskıları için. Geçtikleri haberlerin başlıkları hemen hemen aynıydı ve:

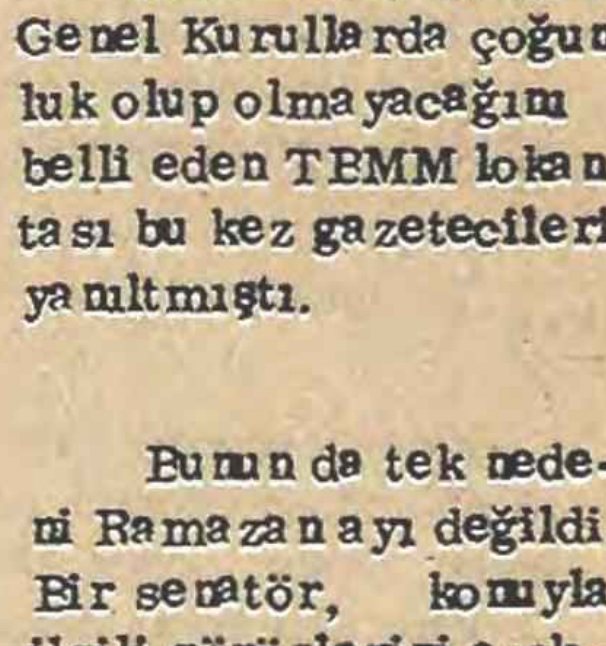

"Muhtarlara maaş bağlanması ile ilgili yasa, süresinde görüşülemediği için kesinleşti !" şeklindeydi.

Ancak, saat 15.00'i gösterirken, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu'nda çoğunluğun sağlanacağı anlaşıldı. Bu arada yoklama yapılırken, bir gazeteci de, "saydım. 98 kişi var" dedi.

Yoklama işlemi sürerken de, birleşimi yöneten Başkan, salonda çoğunluğun olduğuna kanaat getirmiş olacak ki, "çoğunluğumuz vardır" diyerek gündeme geçileceğini bildirdi.

Hemen her zaman Genel Kurullarda çoğunluk olup olmayacağını belli eden TBMM lokantası bu kez gazetecileri yanıltmıştı.

Bunun da tek nedeni Ramazan ayı değildi. Bir senatör, konuyla ilgili görüşlerini açıklarken şunları söylüyordu:

"Bir kez Ramazan nedeniyle Meclis lokantasında yemek çeşiti yok. İkincisi de hemen hepimiz ya İzmir, ya İstanbul ya da başka bir sahil kentinde dinleniyorduk. Bunun için de ya sabah ilk uçakla ya da gece otobüsleri ile geldik. O nedenle yorgunduk. Önce evlere gidip dinlendik, saat 15.00'e doğru da Meclis'e geldik. Hatta bir arkadaşımız da (çoğunluk olmaz) sanısına kapılmış gidiyordu, yoldan çevirdik"

objektifin yakaladığı

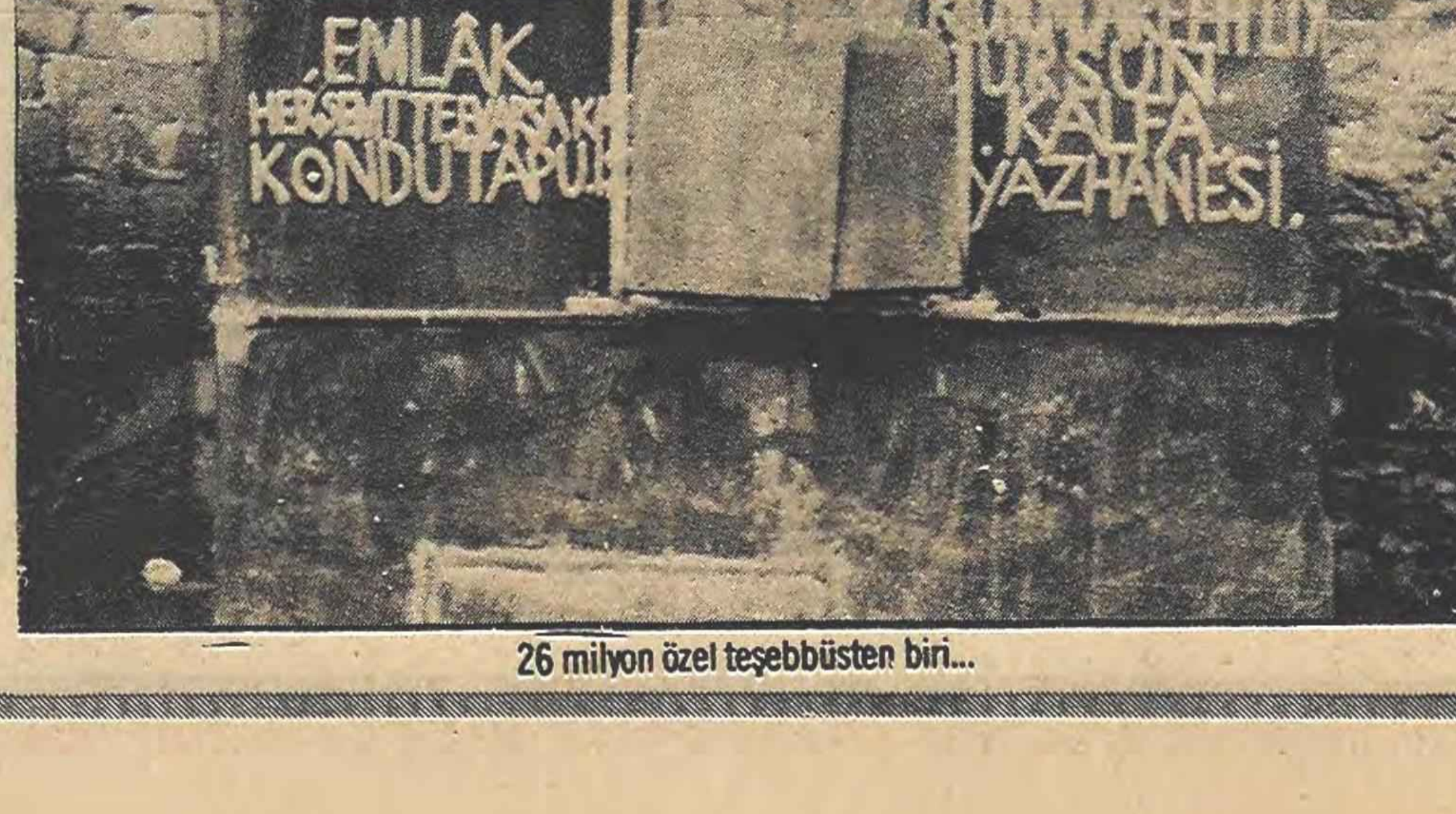

26 milyon özel teşebbüsten biri...

RADYOLAR

TRT I

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.01 Çocuk Bahçesi
11.30 Gözde Eserler
12.10 Öğleye Doğru
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Leman Bimen'den Şarkılar
16.25 Türküler ve Oyun Havaları
16.45 Çocuk Bahçesi
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Mükerrem Kemertaş'dan Türküler
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.30 Kemal Öncan'dan Şarkılar
21.45 Selahattin Erorhan'dan Türküler
23.00 Haberler
23.10 Amatör Toplulukla:
23.35 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.15 Hafif Müzik
09.30 Türküler
09.45 Çarşambanın Melodileri
10.15 Şarkılar
10.30 Türküler Geçidi
11.10 Sevilen Eserler
11.30 Türküler
12.00 Hafif Müzik
12.40 Türkülerin Dili
13.00 Haberler
13.30 Şarkılar
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
15.00 Türküler ve Oyun Havaları
15.20 Küçük Konser
16.00 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Konser Saati
18.00 Anıtlar-Renkler Ülkesinden
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
20.15 Hafif Müzik
20.45 Şarkılar
21.00 Türküler
21.15 Sanat Dergisi
21.45 Saz Eserleri
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
07.30 Sabah İçin
08.30 Çarşamba Konseri
09.15 Bizden Besteler
11.15 Solistlerden Seçme Eserler
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Bu Şarkı Hangi Makamdan ve Saz Soloları
14.45 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.00 Çağdaş Müzik
16.30 Çeşitli Sololar
17.00 Bağlama Takımı
17.30 Ses ve Saz Dünyası
18.00 Senfonik Müzik
19.00 Dünden Bugüne
21.25 Müzikal ve Operetlerden Seçmeler
21.55 Türk Düğünleri ve Gelenekleri
22.15 Klasik Türk Müziği Korosu
23.00 Geceden Geceye
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Oda Müziği
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40 - BİR FIKRA ANLATIR MISINIZ?

1 Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan ve Salih Kalyon'un sunduğu programda, Ankara'nın değişik yörelerindeki çocukların anlattıkları fıkralar yeralıyor.

18.50 - BALARISI (KORKAK PRENS)

Çizgi dizi filmin KORKAK PRENS serüveninin ikinci bölümü yayınlanacak. Bu bölümde; birinci bölümde izlediğimiz hırsızlığı kim yapmıştı? Halkın suyunu ve yiyeceğini kim çalmıştı. Halk korkak Prens'i suçluyor, onu savunmak isteyen Balarısı Tombik'e de kızıyorlardı. Tombik'i kurtarmak isteyen Prens hırsızın kendisi olduğunu söyler. Daha sonra yiyecekleri ve suyu Prensin çalmadığı anlaşılır.

19.15 - İFTAR PROGRAMI

Ramazan dolayısıyla hazırlanan bugünkü iftar programında Kasım Akyol, Kuran-ı Kerim'in Furkan suresinin 61-71 ayetlerini okuyacak ve bu ayetlerin Türkçe açıklamaları Süleyman Arabulan tarafından yapılacak. Program, dini bilgiler köşesinde Selahaddin Taya, namaz konusunda yapılan bir sohbetle devam edecek. Ankara Radyosu saz sanatçılarının sunacağı dini müzikten sonra çeşitli illere ait iftar anonsları yapılacak. Program iftar sofralarından görüntüler ve iftar duası ile sona erecek.

20.00 - HABERLER

20.40 - ORTA OYUNU

Programda Orta Oyunu hakkında bilgi veriliyor. Programda yeralan sanatçılar Yılmaz Gruda ve Selim Nasit.

TV' DEN HABERLER

21.20 - KLASİK TÜRK MÜZİĞİ KOROSU

Programda Nevzat Atlığ yönetemindeki klasik Türk Müziği Korosu izlenecek.

21.50 - ANKARA

Dokuz bölümden oluşan ANKARA adlı belgesel dizi programın PLAN adını taşıyan dördüncü bölümünde, Atatürk'ün Büyük Nutku okuduğu 15 Ekim 1927 tarihinden başlayarak, Türkiye'de yapılan ilk nüfus sayımı, harf devrimi, Ankara'yı süsleyen belli başlı binaların ve anıtların yapımı, Alman mimarı Herman Jansen tarafından gerçekleştirilen Ankara İmar Planı ve uygulaması ile iç ve dış politikadaki önemli olaylar sergileniyor ve başkentin Cumhuriyetin Onuncu Yıldönümünce hazırlanışı konu ediliyor.

22.25 - GÜNE BAKIŞ

Spor programını kim sunacak... Ya da dönen entrikalar...

Her pazartesi izlediğimiz ekranın yegane spor programı "Spor Stüdyosu"nun kısır yayınları sürerken, bir yandan da yöneticiler, program için yeni atılımlar, değişiklikler düşünüyorlar.

Yapımın en büyük kusuru sunucusundan geliyor. Ümit Aktan'dan boşalan yere şimdiye dek yetkin bir sunucu getirilemedi. Sadece sık sık değişen kişilerle artan aksaklıklar sergilendi.

Birara Tansu Polatkan'ın ismi dolaştı durdu sunuculuk için. Geçmişteki başarılarından tanıdığımız Polatkan, bir başına programın kurtarıcısı olamazdı elbette. Ama yapımın belkemiği sayılan "sunucu" sorunu giderilebilirdi en azından.

Tüm TV çevreleri ve basın Polatkan'ın sunuculuğa getirileceğini beklerken şu söylenti dolaşıyor spor stüdyosu çevresinde. "Armağan Talay'la Polatkan'ın çok iyi dost olmaları ve bi arada görünmeleri MHP yanlısı, şimdiki bölüm şefi Kemal Deniz'i rahatsız ediyor ve bu nedenle de, sunuculuk görevini şimdilik layık görmüyormuş Polatkan'a" İşte beyazcamın arkasında böylesine hesapların kol gezmesiyle, böylesine incentrikaların birbirini kovalamasıyla beyaz camın önünde oturanlar onbinlerce kişiye keçi boynuzu yutturuluyor.

BULMACA

SOLDAN SAĞA 1-Ödül kazanan Tatar Ramazan adlı öykü kitabının yazarı (adı, soyadı) 2-Hasretinden Prangalar Eskittim adlı şiir kitabının yazarının soyadı-Hediye. 3-İstek, dilek-Platinin simgesi-Akdeniz ikliminin tipik bitki örtüsü. 4-Hazır-Merkep sesi. 5-Emperyalizm, ekonomide ve siyasette "o" demektir. 6-Haya, utanma-Yapım-Avuç içi. 7-Bir erkek adı-Bir bitki. 8-Çocuğu olan kadın-İlkel bir su taşıtı-Baba.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												■
2					■							
3					■			■				
4						■			■	■		■
5		■										
6			■	■					■			
7						■						
8					■				■			

YUKARDAN AŞAĞI. 1-Hedefi tutturamama (argo) 2-12 Mart'ın Nihat önadlı bir başbakanı-Avrupa'da bir nehir. 3-Geri çekilme (eski dilde)-Bir bağlaç. 4-Anlatım-Dış değil. 5-Bir ay. 6-Tas-TERSİ, Bir harfin okunuşu. 7-Averaj. 8-TERSİ Bay (İngilizcede)-Bir kadın adı. 9-Pencere çerçevesine takılan. 10-Köylüyü sömüren, ezen-Dar ve kalınca tahta. 11-Bir şeyin başka bir yere iletilmesi. 12-Nikelin simgesi-Siyah.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA. 1-Enerji sorunu. 2-Karaip-Dayak. 3-Mi-Ulama-Ata. 4-Em-Feri-Okul. 5-KTÜ-Nal-Ra. 6-Ama-Makara. 7-Ali-Cariye. 8-Şut-Alet-Ney.

YUKARDAN AŞAĞI. 1-Ekmek-Aş. 2-Naim Talu 3-Er-Ümit. 4-Rauf. 5-Jilet-Ca. 6-İpar-Mal. 7-Mimare. 8-Oda-Akit. 9-rA-Olay. 10-Uyak-Ren. 11-Natura. 12-Ukala-Oy.

Türk sinemasında kadın

"Kadın; Türkiye'de küçük yaşda analaşan, cahil kalan erkeğe koşulsuz boyun eğen bir varlıktır"

... Ve sinemadaki kadın da farklı değildir

"Kırsal kesimde böyledir kadın; ya kentsel kesimde... Kentte de kadın bağımlıdır"

Inceleme:
Semra
ÖZDAMAR

«Türk Sinemasında Kadın» deyince aklımıza gelen Türk kadınının konumunun ve sorunlarının Türk Sinemasına yansımasıdır kuşkusuz. Türk sinemasında kadının konumunu, sorunlarının perdeye gerçekçi bir açıdan yansıyıp yansımadığını, yansıyorsa ne denli yansıdığını kavrıyabilmek için kanımca önce Türkiye'de kadının konumuna ve sorunlarına eğilmek gerekiyor. Her ne kadar bilinen bir konuysa da çelişkinin ortaya daha iyi çıkması için bir kez daha vurgulamak yararlı olacaktır.

Türkiye'de kadın nedir?

Kırsal kesimde yani nüfusumuzun hâlâ büyük çoğunluğunun yaşadığı bölgelerde kadın, henüz insan bile sayılmamakta... Örneğin üçü erkek altı çocuklu bir aile nüfus memuruna üç çocuklu olduğunu söylemekte. Kız çocuk doğuran ana horlanmakta. Böylece kadının çilesi daha doğumundan başlamakta...

Kırsal kesimde kadın, kardeşlerine bakmak zorunda kalıp küçücük yaşında analaşan, okul çağına geldiğinde ya yasaların zoruyla okula gönderilen, ya da tümden cahil bırakılan, daha genç kızlığını bir yana bırakın çocukluğunu yaşamamışken bir mal gibi satılan, kimi zaman kuma giden, kimi zaman üstüne kuma getirilen, düzene ve onun yoğun baskısı altındaki erkeğe kayıtsız koşulsuz boyun eğen, sonra da tarlada ücretsiz ırgatlık, bir çeşit kölelik etmeye başlıyan, kimi zaman da bu düzenin yarattığı ekonomik koşullar sonucu el kapılarında çalışmak zorunda kalan erkeğini bekleyerek genç yaşta yaşlanıp, dünyayı, yaşamı, güzellikleri tanımadan göçüp giden bir varlıktır.

Kentte de aynı sorunlar daha farklı koşullarda geçerliliğini sürdürmekte... Gecekondularda yaşıyan, geçim sıkıntısı yüzünden evlere işe giden, horgörülen, sigortasız, yarınına güvensiz kadınlar. Ya da evine iş alan, ömür törpüsü işlerle ömür tüketen, yün ören, dikiş diken, radyolar, televizyonlar için tel büken kadınlar. Ucuz iş güçleri işverenlerin çok işine gelen kadınlar... ya da fabrikalarda erkeklerle aynı işi yaptıkları halde salt kadın olduğu, boynu eğik, çaresiz olduğu için düşük ücret alan kadınlar. Gebe kaldığında işine son verilen, ya da çocuğunu bırakacak bir çocuk yuvasından yoksun olduğu için işten ayrılarak tüm geçim sıkıntısını erkeğin sırtına yıkmak zorunda kalan kadınlar. Ya da ne olursa olsun çalışmak zorunda olup çocuğunu evdeki yaşlı ananın, komşunun yetersiz ellerine, ya da sokakta her tehlikeyle yüzyüze bırakmak zorunda kalan kadınlar. Sokaktaki çocuğunu düşünürken iş kazasına uğrayan kadınlar. Hayatı yarattıkları için ödüllendirilecekleri yerde cezalandırılan kadınlar...

Sinemalarda ve renkli magazinlerde gördükleri aldatıcı, yapay, düş ürünü bir dünyaya özenip evinden kaçan, küçük, ucuz otellerde tuzağa düşürülen, sonuçta insanlık dışı bir duruma, kendi etini satarak yaşamını sürdürme durumuna düşürülen kadınlar. Kısacası, erkeğiyle, kadınıyla sömürülen bu düzende salt kadın oldukları için iki kez sömürülen kadınlar...

İşte ülkemizde kadının somut durumu bu. Peki kadının bu koşullarda yaşadığı Türkiye gibi bir ülkenin sinemasına baktığımızda karşılaştığımız durum nedir? Kadın bu konumu ve sorunlarıyla yansımakta mı acaba sinemaya da? Yani biz Türkiye'de kadının durumu neyse, Türk sinemasında da odur diyebilir miyiz? Bir anlamda evet. Ülkemizde kadın genel anlamda nasıl bir meta yerine konuyorsa, sinemada da gördüğümüz pek farklı değildir. Yani ya kenar mahallelerden kopup gelen, bilinç düzeylerinin yokluğu, ya da yetersizliği sonucu iyice batağın dibine itilen, büyük kentlerde arka sokaklarda yapılanları filmlerde kamera karşısında yapmak zorunda kalan, bir çeşit mal, ya da en açık deyimiyle seks aracı yerine konulan kadınlar görüyoruz perdede. Ya da bunun aynısını, yalnızca daha üst düzeyde, daha kolaylısını, süslüsünü yapan kadınlar. Erkeklerin peşinden koştuğu, elde etmek için birbiriyle çatıştığı, kişiliğine değil dış görünümüne değer verilen kadınlar, aslında ne denli üst düzeyde olursa olsun sonuçta yine mal yerine konan kadınlar görürüz perdede. Sonuçta kadın kendi sorunlarının gerçekliğiyle değil, toplumda ona verilen değerlerle yansımakta perdeye. Bu yansıma kadının toplumdaki sorunlarına çözüm getirmek, ya da hiç değilse bu sorunların namuslu bir sergilenişi olmak bir yana, toplumsal eşitsizliğin, yabancılaşmanın, her türlü saptırma, yozlaştırma ve ahlâksızlığın pekiştirilmesi ve sinema yoluyla yaygınlaştırılması anlamına gelmektedir.

Türk kadının perdede ilk göründüğü film: Ateşten gömlek... Bu resim hatıra olarak çekilmiş ve sanatçılara verilmiştir.

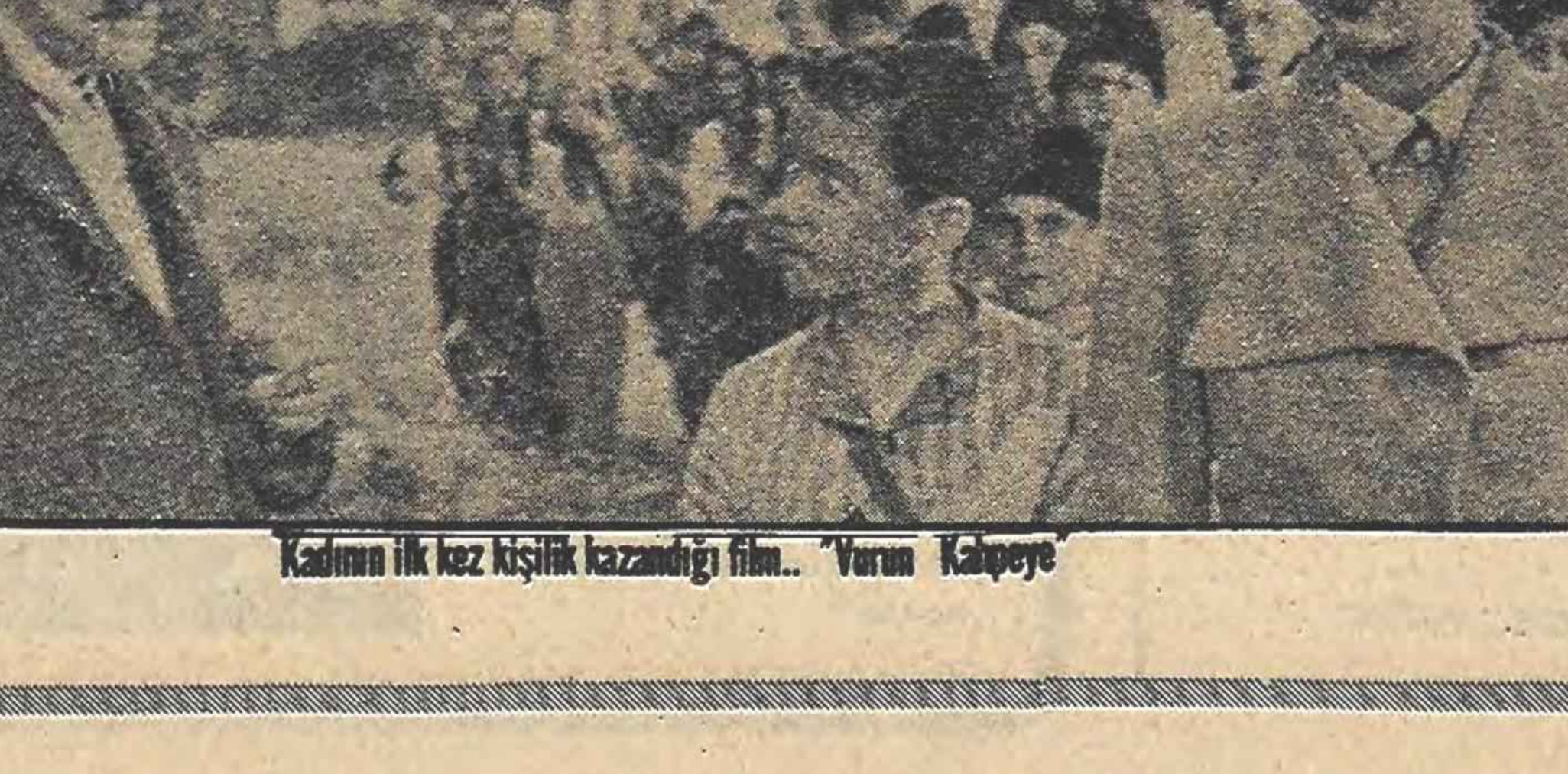

Kadının ilk kez kişilik kazandığı film.. "Vurun Kahpeye"

Ülkemizin içinde bulunduğu sorunlara dolayısıyla kadın sorunlarına gerçekçi, namuslu bir biçimde yaklaşan az sayıda örneklerin dışında Türk sinemasında bugüne değin genellikle Hollywood sinemasının kötü taklitleri üretilmiş. Bunlarla da perdeye belirli kadın tipleri getirilmişti.

1923 yılında **«Ateşten Gömlek»** filmi çevrilinceye dek tüm filmlerde, kadın oyuncular ya azınlıklardan, ya da Beyaz Ruslardan sağlanıyordu. Çünkü o dönemde Türk kadınının sahnede ve perdede görünmesi ayıp ve günah sayılıyordu. 1923'ten 1950'lere dek sinemada belirli kadın tipleri yoktu. Bu arada perdede görülen kadınlar, ayakları havada yaşanılan dönemin gerçekleriyle hiç bir ilintisi olmayan komedi ve melodramların ordan oraya koşuşturan zavallı unsurlarıydı genellikle.

Yalnız 1949'da L. Akad'ın oluşturduğu, Halide Edip Adıvar'dan filme aktarılan **«Vurun Kahpeye»** filmi Kurtuluş Savaşı sırasında padişahcı, gerici güçlerin Anadolu'daki gizli-açık mücadelelerini, bunların arasındaki 'Kuvayi-Milliyeci' bir kadın öğretmenin durumunu, düşman eline düştüğünde onları oyalamak için giriştiği özverileri ve kurtuluştan sonra aynı gerici güçlerce iftira edilerek linç edilmesini konu edinmesi açısından önemli ve kalıcı bir yapıttı. O yıllarda iyi de gişe yapmıştı. Bunu farkeden yapımcılar sonraki yıllarda **«Vurun Kahpe»** yi birkaç kez yeniden çevirmeyi ihmal etmediler.

"Ezik kadın" Muhterem Nur

Türk sinemasında belirli kadın tiplerinin ilk temsilcileri **Muhterem Nur** ve Sezer Sezin'di. Muhterem Nur sürekli aldatılan, sömürülen, toplumun ezdiği 'ezik kadın' tipinin bir numaralı temsilcisiydi. Ne var ki yapımcıların bu konuya ve bu kadın tipine yaklaşımları tümüyle dıştan, yüzeyseldi. Bilinçlendirmeye değil acındırmaya dayanan saptırıcı bir yaklaşımdı. Seyirciyi ağlatarak iyi para kazanıyorlardı ya, gerisi onlar için pek bir önem taşımıyordu.

YARIN: SİNEMADAKİ KADIN TİPLERİ

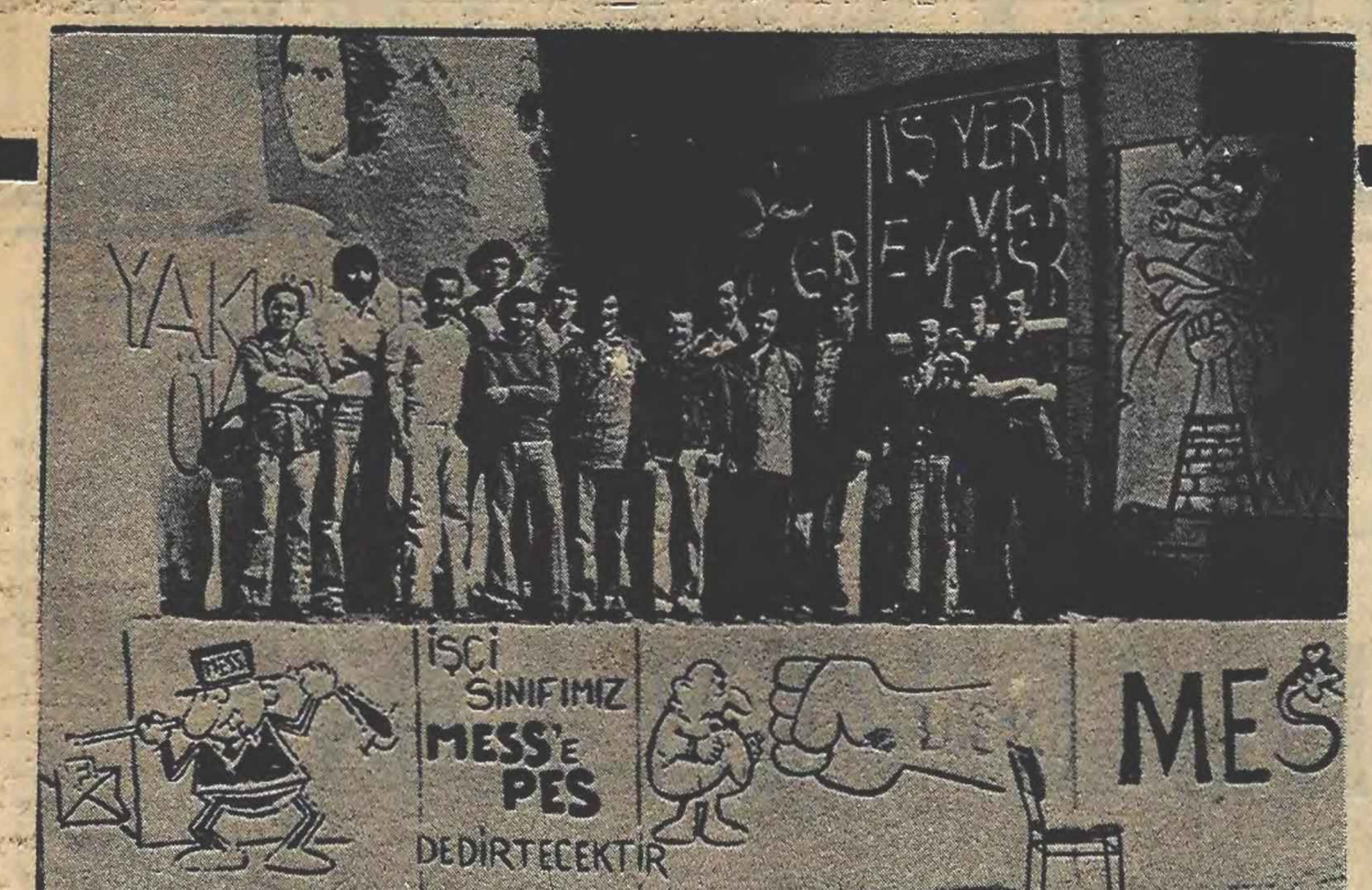

Profilo duvarlarında afiş, pankart ve dövizlerden sonra şimdi de karikatürler yer alıyor.

YAK
İŞ YERİ
GREV
VER
DİSK
İŞÇİ SINIFIMIZ MESS'E PES DEDİRTECEKTİR
MESS
MEŞ

İLERİCİ SANATÇILAR PROFİLO DUVARLARINA KARİKATÜR ÇİZDİ

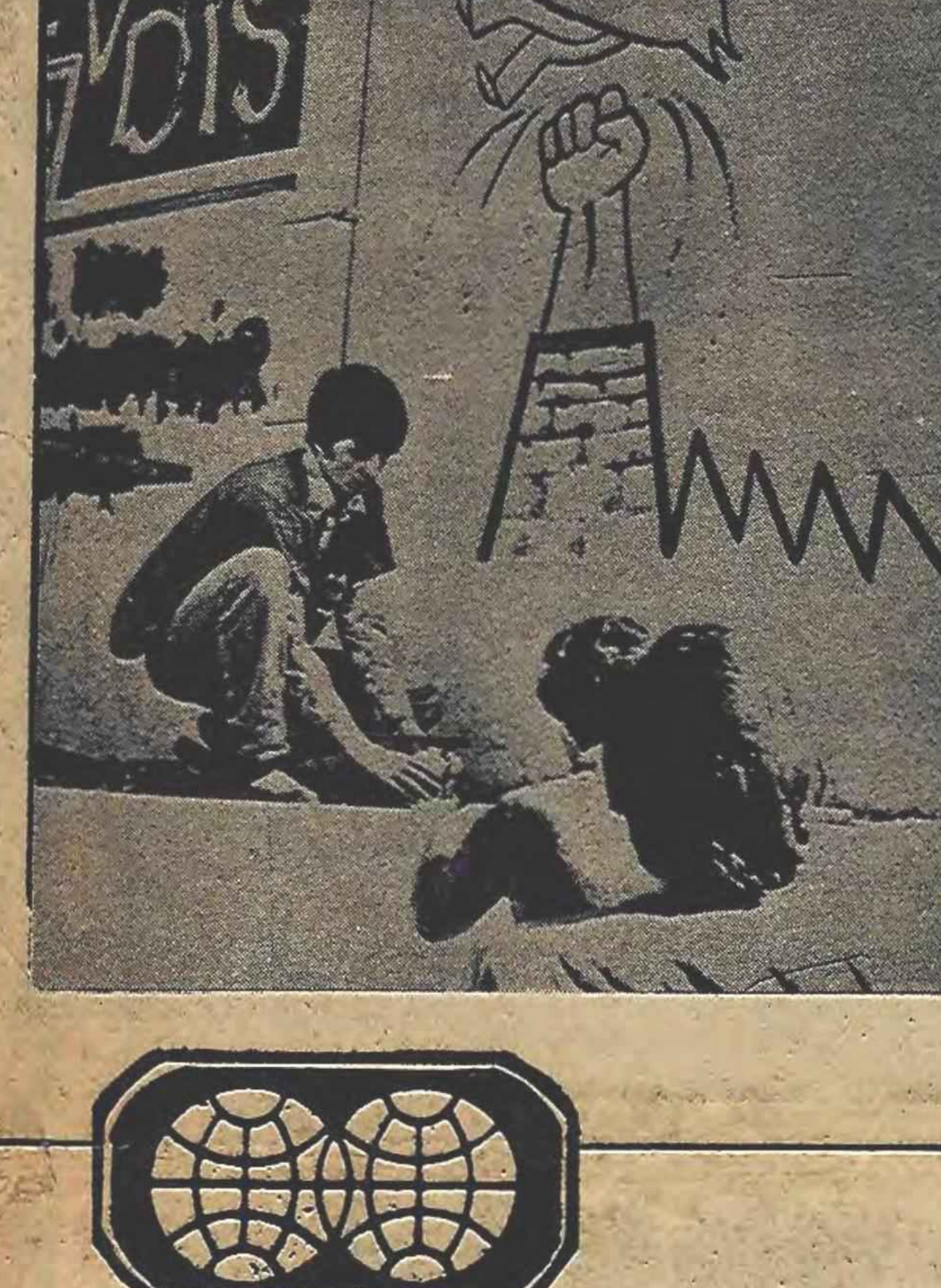

İSTANBUL (İSTA)

İlerici sanatçılar grevdeki Profilo işçilerini ziyaret ederek, resimler, karikatürler çizmişler, grevdeki işçilerle dayanışmada olduklarını belirtmişlerdir.

Grevdeki işçilerle uzun süre sohbet eden sanatçılar, bu arada DGM direnişi sırasında öldürülen Yakup Keser'in büyük boy bir resmini de yapmışlardır.

"İşçi sınıfımız MESS'e pes dedirtecektir" şeklinde duvarlara yazılar da yazan ilerici sanatçılar, çizdikleri karikatürler ve resimlerle Maden-İş ile MESS arasındaki mücadeleyi anlatmışlardır.

EMPERYALİZM
SERİ DE
İRDÜZ

DSF, Afrikalı sendikacıların serbest bırakılmasını istedi

Harry Gwala ve SACTU'nun birçok yöneticisi tutuklu bulunuyor

DSF Başkanı Enrique Pastorino

DIŞ HABERLER SERVİSİ (İSTA)

Dünya Sendikalar Federasyonu, Harry Gwala ve hapiste bulunan diğer Afrikalı sendikacıların serbest bırakılmasını istemiştir.

DSF tarafından bu konuda yapılan açıklamada Pretoria ırkçı rejiminin Güney Afrika'nın işçi ve emekçilerine vahşi baskısını yoğunlaştırdığı, Sowetolulara karşı cinayetlerini sürdürdüğü belirtilmiş ve "Sendikal hareketler ile kurtuluş hareketlerine karşı saldırılarını artırmaktadır" demiştir. Açıklamada kısa bir süre önce Harry Gwala ve sendikal örgüt SACTU'nun birçok yöneticisinin tutuklandığı belirtilmiştir.

Açıklamada daha sonra, Güney Afrika'nın faşist ve ırkçı rejiminin ortaya serdiği vahşiliklere karşı, Harry Gwala ve arkadaşlarının serbest bırakılması için bütün ülkelerin işçileri ve sendikal örgütleri birleşmeye ve eylemlerini yoğunlaştırmaya çağrılmıştır.

Dünya Sendikalar Federasyonu, Güney Afrika Başbakanına bir protesto telgrafı da göndermiş ve 160 bin üyesi adına federasyonun bu tutuklamaları kınadığı belirtilmiştir. Telgrafta daha sonra özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

"Dünya Sendikalar Federasyonu, hükümetiniz tarafından işlenen bu yeni cinayetlere kesin olarak karşı çıkmaktadır. Bütün dünya halkları ve işçileri tutukluların bir an önce serbest bırakılmasını, sendikal haklar ve insan haklarına saygı gösterilmesini istemektedir.

SEKA'da işçilere baskı yapılıyor

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Tümka-İş Sendikası, Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Sendikasının Seka Kağıt Fabrikasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerini sessiz, sedasız yürüttüğünü açıklamış, aynı sendikanın işçiler üzerinde psikolojik baskı uyguladığını belirtmiştir.

Tümka-İş, "Bu sendikanın başını tutanların, işçileri yıllardan beri olduğu gibi bu dönemde de uyutmaları, işçilerin menfaatlerini teslim etmeleri ve işverene şirin gözükmeleri gerekiyor" demiş, Selüloz-İş Sendikasının bünyesindeki işçileri ihraç ederek genişleyen muhalefeti kırmak istediği öne sürülmüştür.

Selüloz-İş Sendikasının, Seka Kağıt Fabrikasındaki işçilerin hiç bir sorunuyla ilgilenmediği bildirilen yazıda, Selüloz-İş Sendikası işyeri temsilcisinin işçiler tarafından yuhalandığı anlatılmış ve şöyle devam edilmiştir:

"Seka işçileri şunu iyi bilmelidirlerki, sistemin özündeki bu aşırı sömürü, baskı ve yüksek vergilendirmelere karşı mücadelenin başlıca yöntemi günlük protestolar değildir.

Kauçuk-İş 3 işyerinde sözleşme sürdürüyor

İSTANBUL- (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş Sendikasından alınan bilgiye göre, 110 işçinin çalıştığı Mikafor, 60 işçinin çalıştığı Fen Kauçuk ve 30 işçinin çalıştığı Plastik Kalıp işyerlerinde sözleşme görüşmelerinin başladığı bildirilmiştir.

Ayrıca, Süper Kauçuk Fabrikasında yetki için müracaat edildiği belirtilmiştir.

DİSK'e saldıranlar

Bekir YILDIRIM

Roma Oteli Temsilcisi

Türkiye işçi sınıfının biricik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'e saldırılar çoğalmaktadır.

Bir tarafta sermaye, var olma ya da yok olma kavgasını, MİT'iyle polisiyle tüm kuvvet ve olanaklarıyla birbirlerine kenetlenerek verirken, örneğin 274 ve 275 sayılı Sendikalar, Grev ve Lokavt Kanununu değiştirmek isterken, Devlet Güvenlik Mahkemelerini getirirken, günümüzde yaşadığımız en iğrenç oyunları DİSK'in belkemiği olan Maden-İş Sendikasını maddi yönden çökertmek için tezgahlarken, grup sözleşmesi, dayatarak 40 bin işçiyi greve davet ederken, disiplinli, bilinçli ve ilkeli bir yapıya sahip olan DİSK, hesabını ve kavgasını çok iyi bilmektedir. MESS'in grup sözleşmesine karşı meydana dökülen neferlerimiz döne döne kavga veriyorlar. Hedefimiz belli, verdiğimiz kavga belli.

Ya hep beraber, ya hiç birimiz. Kurtulmak yok tekbaşına. Yetmiyor artık sermayenin gücü işçi sınıfına ve bilinçli, disiplinli örgütümüz DİSK'e; Hiç bir kimsenin ve kuruluşun gücü yetmeyecektir. DİSK yarım milyonu aşkın üyesiyle dimdik ayaktadır. Saldırılar nereden gelirse gelsin, boyutları ne olursa olsun, DİSK'in cevabı sert olacaktır.

SOL SAPMALAR

Her soydan ve her boydan sapık akımlar DİSK'e neden karşıdırlar? Örgüte, örgüt yapısına, örgüt disiplinine, örgüt ilke ve prensiplerine inanmazlar. Kişisel kahramanlık peşinde, macera peşinde, kişi peşinde koşarlar. Anarşiden çok hoşlanırlar oysa DİSK toplumsal ilerleme, barış ve sosyalizm kavgası verir. Bireysel, örgütsüz, disiplinsiz, içi kargaşa dolu, akımlara yervermez.

İŞTE ÖRNEKLERİ

Kendilerini sözde işçi sınıfının partisi sayan veya devrimcilik adına bölücülükle tanınan, kişi çıkarları için işçileri korsan sendikalar etrafında toplamaya DİSK saflarında kenetlenmiş işçileri koparmaya çalışan, maocular ve tüm fraksiyonlarla işbirliği yaparak işçi düşmanlığı yapan korsan sendika ve partiler...

Bireysel çabaya yervermediği için, etiket, kahramanlık ve macera peşinde koşan maocu, goşist, anarşist ve her türlü sapık akımlarla bu korsan parti ve sendikalarda elele çalışanlar...

Birçok işyerlerinde kamuoyunun yakından izlediği gibi yaşadık ve gördük bunları.

BUNLAR KİME HİZMET EDİYORLAR?

Bir taraftan sermaye karşısında daha çok güçlü bilinçli, disiplinli ilkeli olma kavgası verilirken, işkollarının 16'ya indirilmesi için çaba harcanırken, tüm işçiler ve kuruluşların bu doğrultuda mücadele vermesi istenirken bazı kişi ve kuruluşlar işyeri sendikacılığı korsan sendikacılık ve koltuk muhafazası için işçileri emellerine alet etmek istiyorlar. Maocular ve diğer sapık akımlar da sendika ve işçi düşmanlıklarını ortaya koyarak bu doğrultuda daha iğrencini" yapıyorlar.

Şimdi soranım size: Bunlar kimin hizmetinde neyin peşindeler? Böl, parçala, yönet, kimlerin taktiğidir? Tüm bunları değerlendirerek sermayeye verdiğimiz kavganın daha keskinini daha ağırını bu sapık akımlara karşı vermek zorundayız.

Çünkü bunlar birlik düşmanıdır.
Çünkü bunlar örgüt düşmanıdır.
Çünkü bunlar barış düşmanıdır.
Çünkü bunlar insanlık ve gelecek düşmanıdır.
Çünkü bunlar işverenlerin içimize gönderdiği sapık ve anarşist akımlardır.
Bunları tanıyalım.

ABD'de kömür işçileri grevi büyüyor

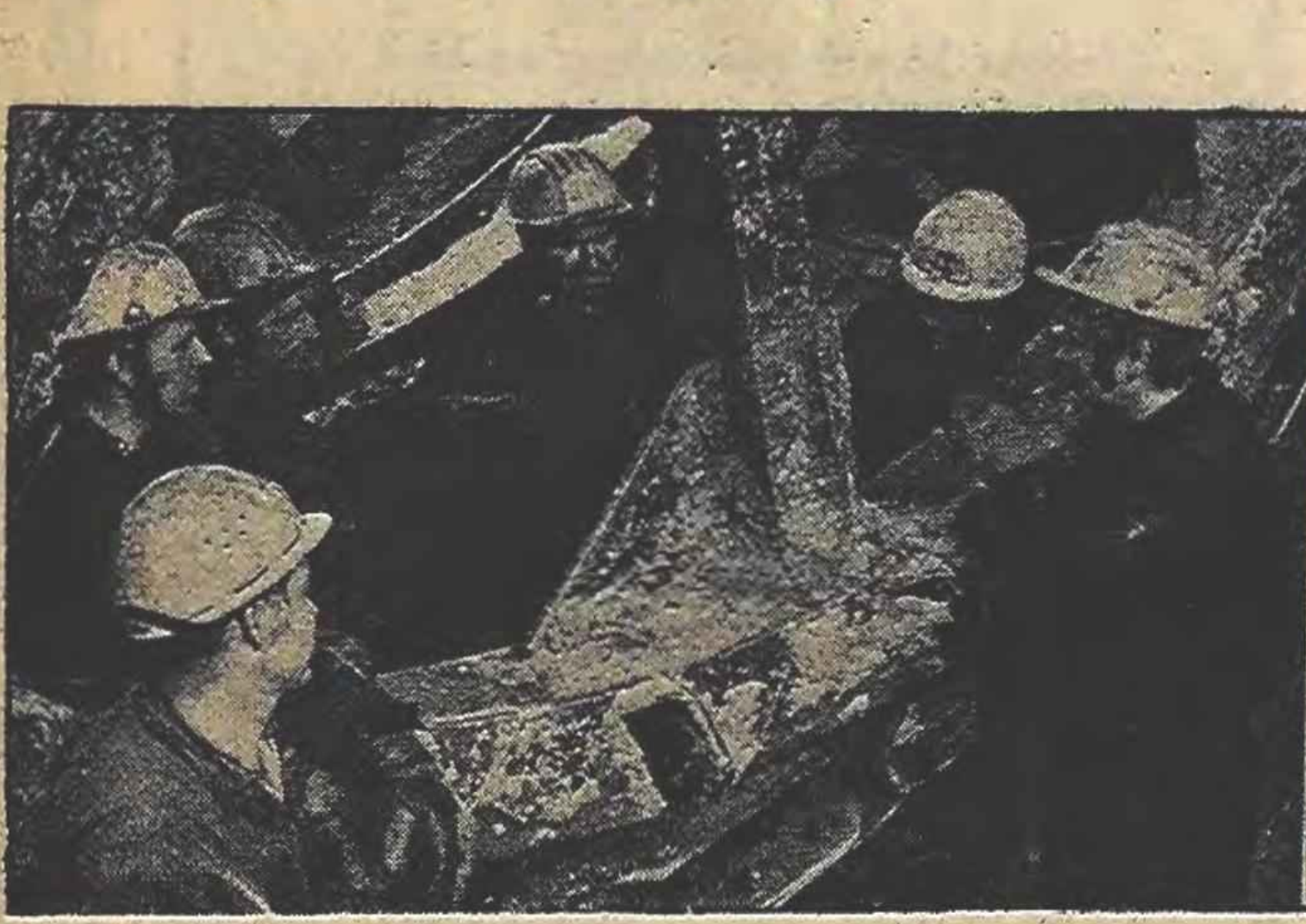

CHARLESTON-(İSTA)

Amerika'da Appalacha Kömür Ocaklarında çalışan işçilerin sağlık hizmetlerinde yapılan kısıntı nedeniyle patlak veren grevin giderek büyüdüğü ve 80 bin işçiyi kapsadığı bildirilmiştir. Appalacha Kömür Madenlerinde çalışan işçilerin bir bölümü, kısa bir süre önce aynı nedenle greve gitmişlerdi. Ancak, işverenlerin işçi sağlığı konusunda giderek daha vurdumduymaz bir tutum içerisine girmeleri ve hükümetin de bu konuda hiçbir önlem almaması üzerine grev genişlemiştir.

İşten atılmalara karşı mücadele edilecek

LİZBON (İSTA)

Portekiz işçi sınıfının tek sendikal örgütü Intersindical (CGTP) gaspedilen işçi haklarını savunmak üzere ulusal bir kampanya açmıştır. Intersindical'in konuyla ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında, hükümetin bu yıl sonuna kadar 20 bin işçinin işine son verilmesini planladığı açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, Portekiz'de iktidarda bulunan Soares azınlık hükümeti, giderek büyük sermayeden yana bir tavırizlemektedir. Bu nedenle yalnız sermayeye dönük yasalar çıkartmakla kalmamakta, işçi haklarını da gaspetme yolunda çabalar sarfetmektedir.

Biga Kıyı Tersanesinde 300 işçi direnişe geçti

Işçiler, işten çıkartılan arkadaşlarının işe alınmasını istiyorlar

ÇANAKKALE (İSTA)

Çanakkale, Biga ilçesinde kurulu Kıyı Tersanesinde çalışmakta olan 300 kadar işçi, işten atılan işçi arkadaşlarının işe alınması için ve ücretlerin yeniden düzenlenmesi amacıyla direnişe geçmişlerdir.

Bildirildiğine göre bağımsız Limter-İş Sendikasının bu işyerinde örgütlenme çalışmalarını yoğunlaştırdığı bir sırada, işveren durumundaki Müteahhit'in 5 işçiyi işten atması sendikal çalışmayı kırmak amacına yönelik olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Direnişe geçen 300 işçi taleplerini şöyle sıralamışlardır: işverenin uyguladığı her türlü baskı ve engellemenin kaldırılması, mazeretli günler için işverenin verdiği yazılı ihtarların geçersiz sayılması, işveren tarafından her ay bir-iki yevmiyesi kesilmekte olan işçiler bu kesintilerin nereye gittiğini dahi bilmediklerini belirterek bu kesintilerin derhal kaldırılmasını da isteyerek, asgari ücretin altındaki ücretlerinin yükseltilmesini de talepleri arasında saymışlardır.

Bank-Sen, sözleşmelerde fazla çalışmayı engelliyor

Fazlaçalışmasüreleri sendika tarafından saptanıyor.

İSTANBUL (İSTA)-

Banka, Sigorta, Büro Hizmetleri İşkolunda işçilerin fazla çalışmaları ile ilgili maddeler, bu işkolunda sadece DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası tarafından ele alınmakta, fazla çalışma süresinin tesbiti sendikaca yapılmaktadır.

Fazla çalışma süresinin toplu iş sözleşmesinde yeralış biçimiyle ilgili bilgi veren Bank-Sen Sendikası yetkilileri "Toplu iş sözleşmesine göre tüm banka şubeleri saat 17.00'de kapanmakta, çalışanlar saat 18.00'e kadar önlerindeki işi bitirip, dışarı çıkmaktadırlar" demişlerdir.

TİBAŞ, AKMEN, ABSEN, İstanbul Bank-Sen Sendikalarının bu konuda hiçbir açıklama getirmediklerini, bu acil sorunun gündeme bile getirilmediğini ifade eden Bank-Sen Sendikası yetkilileri, işçilerin ne kadar çalışacakları, buna karşılık ne alacaklarının bu sendikalarca tamamen işverene bırakıldığını söylemişlerdir.

Fazla çalışmayla ilgili olarak Bank-Sen Sendikası yetkilileri daha sonra şöyle konuşmuşlardır:

"Saat 18.00'den sonra çalışma tamamen sendikalı işçinin isteğine bırakılmıştır. İsteyen işçi arkadaş çalışır, istemeyeni de hiç kimse saat 18.00'den sonra çalıştıramaz. Fazla mesailer, işverenin değil, işçinin kendi doldurduğu devam föyleri esas alınarak hesaplanır ve yarım saati geçen her çalışma tam saate tamamlanarak ödenir."

SENDİKALARDAN KISA... KISA...

TURİZM-İŞ, DEDEMAN OTELİNDE UYUŞMAZLIĞA DÜŞTÜ

ANKARA (İSTA)

Turizm-İş Sendikasının yetkili olduğu Dedeman Otelinde işveren Kemal Dedeman'ın uyuşmaz birtutum içine girmesi üzerine görüşmeler bir sonuç sağlayamamış ve uyuşmazlık zaptı tutularak Bölge Çalışma Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Turizm-İş Sendikası yetkilileri, işverenin ücreti iş güvenliği ve DİSK'in genel ilkeleri konusunda katî bir tavır aldığını, bunun işyerlerinde yetkili bulunan Türk-İş'e bağlı sendikaların yumuşak tavrının verdiği rehavet nedeniyle olduğunu bildirmişlerdir.

Dedeman Oteli işvereni Kemal Dedeman'ın sahibi bulunduğu 10 işyerinde de DİSK'e bağlı sendikalara karşı durduğu bildirilmiştir.

Yatırım-İş, üyelerine yapılan saldırıyı kınadı

ZONGULDAK (İSTA)

Kısa adı Yatırım-İş olan Anadolu Bölgesi Yapım Onarım Sanayi ve Yardımcı İş Kolları İşçileri Sendikası basına bir açıklama yapmış ve üyelerine bazı sendikacılar tarafından yapılan saldırıları kınamıştır.

Yatırım-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada "Emeği ile geçinen, toplumda insanca yaşama kavgası veren işçi kesimi tüm haklarını öz örgütleri olan sendikada örgütlenerek korurlar." denmiş ve Çelik-İş Sendikasının bazı yöneticilerinin temsil ettikleri sınıfı unutarak işbaşında çalışan işçilere saldırdıkları ve tokat attıkları belirtilmiştir.

Açıklamanın daha sonraki bölümünde saldırıyı yapan kişilerin işçinin seçimi ile değil, kanunsuz yollarla tayin edilen ve işçi üzerinde faşizan terör uygulamak isteyen sözde yöneticiler olduğu ifade edilmiş ve Yatırım-İş Sendikası olarak bu kişilerin kınandığı açıklanmıştır.

İpek Kağıt Fabrikasında grev kararı alındı

İZMİT - (ANKA)

Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Sendikası Karamürsel'de kurulu İpek Kağıt Fabrikasında grev kararı almıştır.

Bir süreden beri devam eden toplu sözleşme anlaşmazlığının uzlaştırma kurulunda da çözümlenmediğini öne süren Selüloz-İş Genel Sekreteri Salih Güngörmez şunları söylemiştir:

"Sendikamızın birinci yıl 9, ikinci yıl 9 liralık zam talebine karşılık uzlaştırma kurulu birinci yıl 8, ikinci yıl 8 lira zam öngördü. Bu arada kurulun kararıyla sendikamızın talepleri sosyal yardımlar konusunda da bağdaşmıyor. Bu nedenle İpek Kağıt işyerinde grev kararı aldık."

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÇOCUK HASTANESİ ENSTİTÜSÜNE HEMŞİRE VE SAĞLIK MEMURU ALINACAKTIR

1-Aşağıda nitelikleri belirtilen kadrolara 19.9.1977 günü saat 10.00'da yapılacak yarışma sınavı ile Hemşire ve Sağlık Memuru alınacaktır.

2-Adaylar 657 Sayılı Devlet Memurları Yasasına göre genel ve özel koşulları taşımalıdır. Yine aynı yasa ile belirtilen asli maaş, iş güçlüğü, iş riski gibi devletten aldığı maaşa ek olarak Hastane Döner Sermayesinden 700. TL. brüt ile başlayan yıllarına göre değerlendirilen bir ücret ile, çalıştığı her gece vardiyası için ayrı bir ücret, ayrıca isteyen kişilerin izin günlerindeki çalışmalarına part-time ücret ödenmektedir.

3-Yüksek tahsil yapmak isteyenler için uygun çalışma saatleri uygulanmaktadır. Mesleki çalışmalarını geliştirmek için özel çalışma alanları mevcuttur.

4-Ayrıca Hacettepe'de çalıştıkları özel bölümlerde başarı gösterdikleri takdirde ayrı bir ücret ödenmektedir.

5-Çalışmaya başladıkları zaman bir rotasyon programı uygulanarak çalışanlara istedikleri bölümler için tercih hakkı tanınmaktadır.

6-1977 Kasım ayından itibaren isteyen hemşireler için lisan ve mesleki eğitim kursları uygulanacaktır.

7-Hastanenin bir hemşire lojmanı ve evde kalanlar için servis arabaları mevcuttur.

8-İlgililerin en geç 14.9.1977 günü iş saati bitimine dek iki adet vesikalık fotoğraf, öğrenim belgesi, savcılıktan alınacak iyi hal kağıdı ve nüfus kimlik cüzdanı veya yetkililerce onaylı suretiyle birlikte Çocuk Hastanesi Enstitüsü Personel Müdürlüğüne şahsen başvurup, iş isteme formunu doldurarak sınava giriş belgesi almak üzere aynı yere vermeleri gerekmektedir.

Sınıfı	Ünvanı	Derecesi	Adet	Özel Nitelikleri
Sağlık Hiz. ve Yardımcı Sağ. H.	Baş Hemşire	12	5	Hemşire Koleji mezunu olmak
" "	Hemşire	12	5	Hemşire Koleji mez. olm.
" "	Sağlık Memuru	12	2	Sağlık Koleji mezunu olmak
" "	Hemşire Yardımcısı	12	1	Kurs mezunu olmak.

Basın: 24118-2163

Politika'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

1 Eylül Dünya Barış Günü yarın kutlanıyor

1 Eylül Dünya Barış Günü yarın yurdumuzda da kutlanacak. Anlamı ve önemi 1977 yılı dünyasında her zamankinden daha büyük olan bu güne işçi sınıfımız "Savaşa karşı barış, sömürüye karşı savaş" belgisiyle giriyor.

1 Eylül Dünya Barış günü dolayısıyla Barış Derneği yarın İstanbul'da bir Ulusal Konferans ve bir gece düzenleyecek.

Sayfamızda bu önemli günden dolayı Picasso'nun fırçasından ve büyük şairlerin dilinden "barış" yer alıyor.

Bizim de dileğimiz barış türküsünü yakan Azeri ananın dileği:

ANA KALBİM ODLANIR
SÖZ DÜŞENDE DAVADAN
PES DEĞİL Mİ EY İNSANLAR
DÖKÜLDÜ KAN AKTI KAN
PES DEĞİL Mİ KARA TOPRAK
SU İÇTİN GÖZYAŞINDAN

YERYÜZÜNDE DOSTU OLSUN
GENE İNSAN İNSANIN
KALBİMDEKİ BU ARZULAR
ARZUSUDUR ZAMANIN
BEN ANAYIM BU SESİMDE
YERİN GÖĞÜN DERDİ VAR
SULHA GELİN EY İNSANLAR
YOKSA DÜNYA MAHVOLUR

SİLAHLARI YANDIRIN
ARŞA ÇIKSIN TÜTSÜSÜ
HER OBADAN HER BİR EVDEN
KANAT AÇSIN SULH SÖZÜ
YÜZÜ GÜLSÜN İNSANLARIN
BAYRAM ETSİN YERYÜZÜ.

"SULHA GELİN EY İNSANLAR YOKSA DÜNYA MAHVOLUR"

İşçi sınıfımız "Dünya Barış Günü"ne "Savaşa karşı barış, sömürüye karşı savaş" belgisiyle giriyor

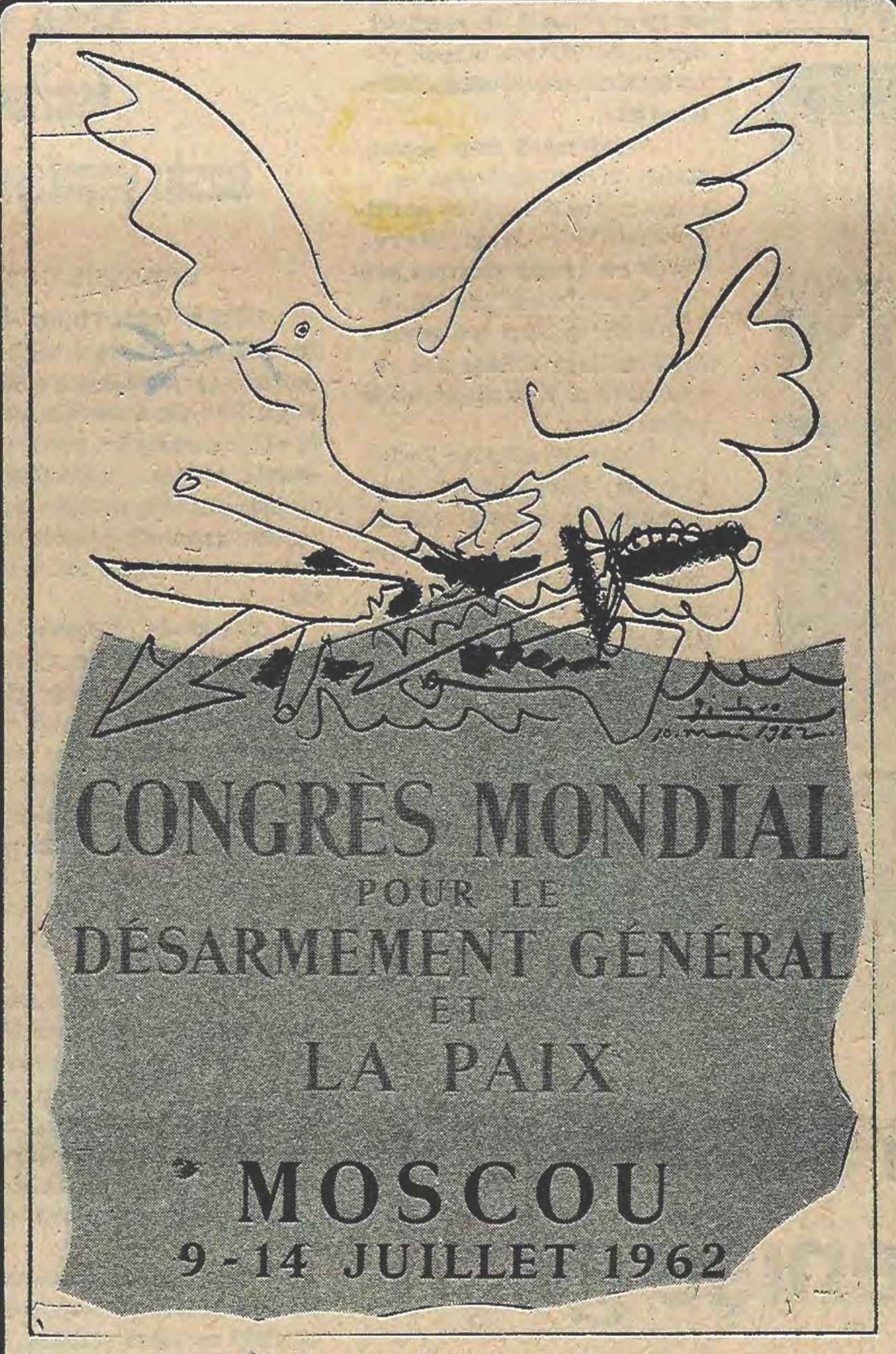

9-14 Temmuz 1962'de Moskova'da yapılan "Genel Silâhsızlanma ve Barış Dünya Kongresi" için Picasso'nun yaptığı afiş.

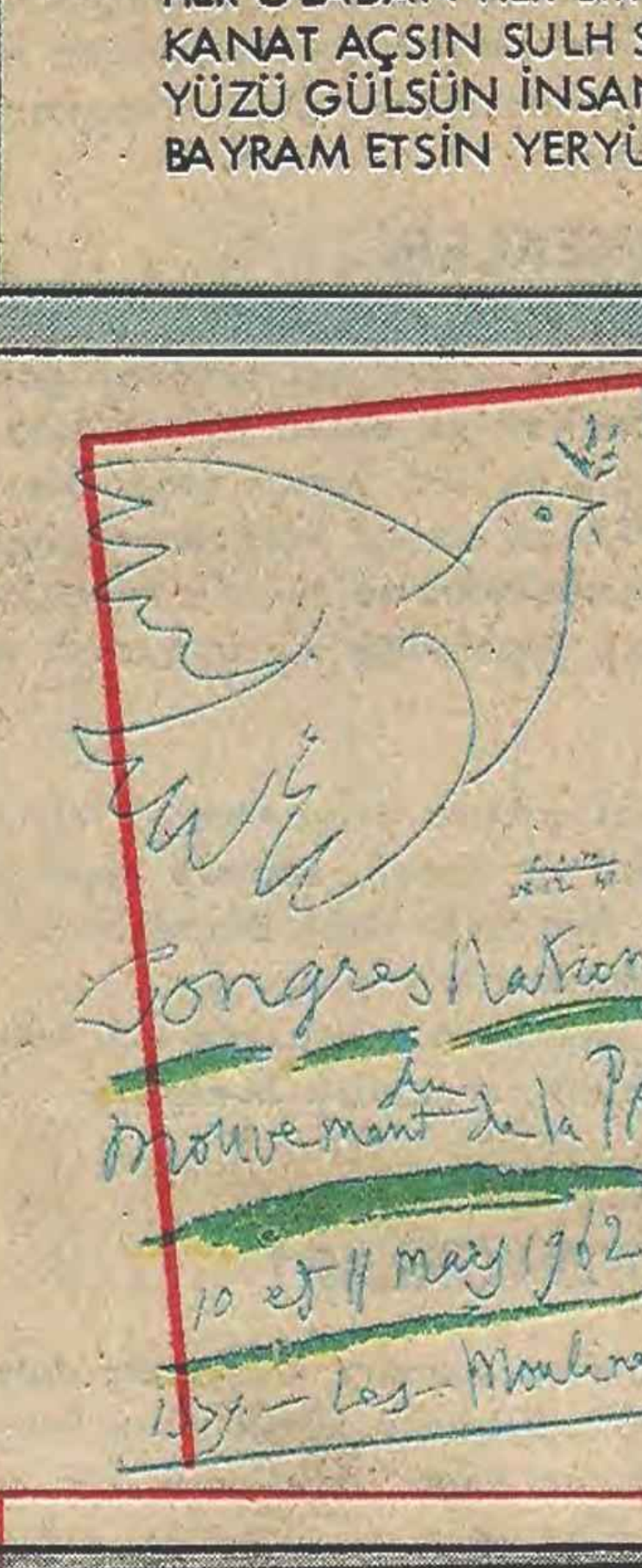

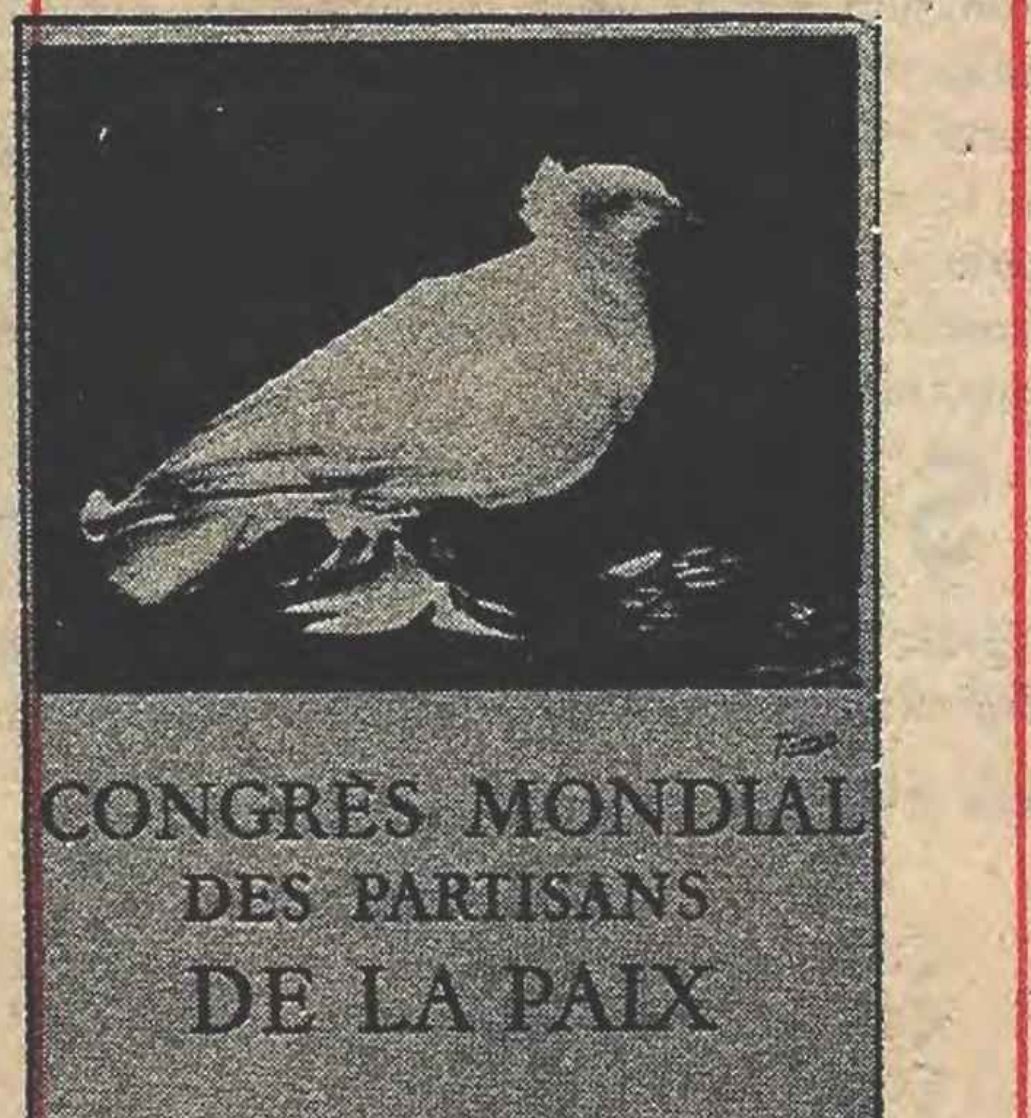

1949 yılında Paris'te yapılan "Barış Partizanları Dünya Kongresi" afişi...

Barış Barikatlarımızdır

Orhan TAYLAN

Barış, incinmesin diye göğsümüzü siper ettiğimiz bir güvercin değildir. Barış, eski taşbaskı resimlerdeki, topuklarına kadar tüller içinde efsunlu bir peri kızı değildir. Bir temenni, bir iyimser hülya ya da bir umut değildir.

Barış, barikatlarımızdır.

Bu barikatları Şandralar, Nâzımlar, Picassolar, Nerudalar ve daha adını bildiğimiz ve bilmediğimiz binlerce kişi kurmuş kan ter içinde. Putları yıkmışlar, önyargıları devirmişler barikat kurmuşlar.

Bugün, ayaklarımızı üzerine sımsıkı basıp dikildiğimiz, onların kurduğu barikatlardır. Emperyalizme, saldırganlığa, savaşa, ırkçılığa, faşizme ve yeni faşizme, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe ve de gericiliğin bütün biçimlerine karşı barış barikatlarının üzerindeyiz.

Yaşamı savunuyoruz.

Alınterimizi, göznurumuzu, yurdumuzun zenginliklerini, çocuklarımızın sağlığını, ekmeğimizi, haysiyetimizi, dostlarımızı ve sevgilimizi savunuyoruz.

Başka barikatlarda, dillerini anlamadığımız yiğit ve onurlu insanlar dövüşüyor. Onlar da aynı düşmana karşı dövüşüyorlar. Saldırganlık, ırkçılık, sömürgecilik, gericilik, yobazlık, işkencecilik, sömürücülük, hırsızlık, kalleşlik, namussuzluk ve her türlü rezillik birleşmiş, saldırıyor. Ama güçleri yetmeyecek. Geçemeyecekler. Çünkü bu kez yalnız Paris'in ara sokaklarında dövüşülmüyor. Bu kez yalnız Madrid kapılarını savunmakta değiliz.

Bugün Barış, bütün yeryüzündeki barikatlarımızdır.

Ve biz, bütün halkların çocukları, omuz omuza, yaşamı savunuyoruz.

BARIŞ TÜRKÜSÜ

Bol süt versin diye koyunlar,
yüzsün diye balıklar sularda,
insanlar sürekli yaşasın diye,
köyümde, dört bir yanında dünyanın
söylerim barış türküsünü.

Rahat etsin diye çocuğun
mutsuzluk kuşlarından uzakta,
dilediğini yapsın diye çocuğun
umacı askerlerden uzakta,
söylerim barış türküsünü.

Öpüşüp koklaşsın diye
canları çekince insanlar,
kendisini doğuran sevgiyle
beşiğinde sallansın diye bebek,
söylerim barış türküsünü.

Bunca yoksulluğa karşılık
başkaldırsın diye halklar,
bütün silâh tüccarlarına
ve purolu lordlara ve savaşa
başkaldırsın diye
söylerim barış türküsünü.

Çağırırım halkları, ardımdan gelsinler,
her yerde zafere ulaşan halkları.
Erkekler, kadınlar, çocuklar, gelin!
Hepiniz yaşamak isterseniz diye
ey beyazlar, karalar, sarılar,
söylerim barış türküsünü.

Size seslenirim, kömürcüler,
kanara kasapları, size de,
aynaya bakan kızlar, size de,
çamaşırcı kadınlar, çömlekçiler, size,
söylerim barış türküsünü.

İnsanca capcanlı bir barışa doğru
yol almış gider bu gemi,
kaptanı halktır geminin,
döndüremez yolundan hiç kimse
söylerim barış türküsünü.

Dünya barışı uğruna yapılan kavgada
hedeflerine varması için insanların,
saçlara takılan çiçekler için,
tüm araçlar ve derin kaynaklar için
söylerim barış türküsünü.

Bol süt versin diye koyunlar,
yüzsün diye balıklar sularda,
insanlar sürekli yaşasın diye,
köyümde, dört bir yanında dünyanın
söylerim barış türküsünü.

Vitezslav NEZVAL

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiç bir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
Kâat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

Nazım HIKMET

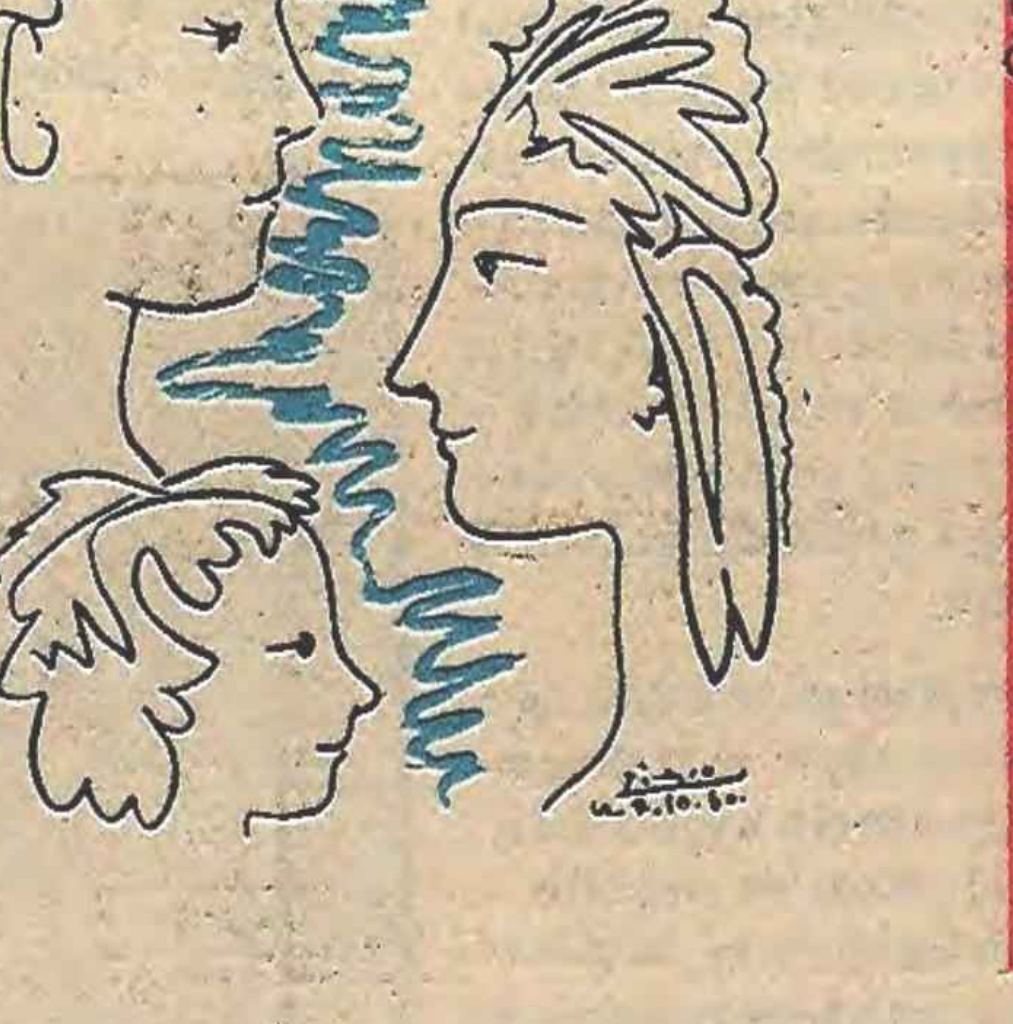

ASIL ADALET

İnsanlarda tek sıcak kanun
Üzümden şarap yapmaları
Kömürden ateş yapmaları
Öpücüklerden insan yapmalarıdır.

İnsanlarda tek zorlu kanun
Savaşlara yoksulluğa karşı
Kendilerini ayakta tutmaları
Ölüme karşı yaşamalarıdır.

İnsanlarda tek güzel kanun
Suyu ışık yapmaları
Düşü gerçek yapmaları
Düşmanı kardeş yapmalarıdır.

Hep var olan kanunlardır bunlar
Bir cocukcağızın ta yüreğinden başlar
Yayılır genişler uzar gider
Ta akla kadar.

Paul ELUARD

---

doğruca asım bezirci

Edebiyata karşı faşizm

19. yüzyıl kapitalizmin gelişme dönemi sayılır. Çünkü, yalnızca teknik ve ekonomik alanda değil, kültür ve sanat alanında da önemli ilerlemeler, sıçramalar bu dönemde gerçekleşmiştir. Özellikle edebiyat alanında dev yazarlar ortaya çıkmıştır. Örneğin Hugo, Balzac, Flaubert, Goethe, Heine, Dickens, Shelley, Puşkin, Tolstoy, Dostoyevski, İbsen, Leopardi, Petöfi, Manzoni, Poe v. b...

XX. yüzyıl ise kapitalizm için çoğunlukla bir gerileme dönemi oldu. Birinci Dünya Savaşıyla başlayan gerileme İkinci Dünya Savaşından sonra iyice belirginleşti. Emperyalist aşamaya ulaşmış kapitalist ülkelerde sanat ve edebiyatın gücü, görkemi gitgide azaldı. Gerçi XX. yüzyılda da büyük yazarlar görüldü, fakat bunların nicel ve genel düzeyi geçen yüzyılınkini aşamadı. O kadar ki, geri kalmış/bıraktırılmış bazı ülkelerin edebiyatı, sözkonusu ilerlemiş kapitalist ülkelerinkini geride bıraktı, (Garcia Lorca, Nazım Hikmet Yannis Ridsos, Pablo Neruda, Asturias ve Jorj Amado'nun adlarını anmak bunu kanıtlamağa yeter.) Ayrıca, kapitalist ülkelerin çoğunda solun edebiyatı sağın edebiyatını aştı.

Kapitalizmin edebiyat alanındaki bu gerilemesi, faşist yönetimlerde büsbütün su yüzüne çıktı, giderek kısırlaşmayla sonuçlandı.

Bilindiği üzere, emperyalizm ve toplumsal devrim çağında görülen faşizm yaşadığı ekonomik ve politik bunalımın derinleşmesinden dolayı iktidarını artık demokrasiyle sürdemeyen egemen sınıfın demokrasi dışına çıkmasıdır. Faşizm, son aşamasına ulaşmış kapitalist ülkelerde tekelci burjuvazinin (mali sermayenin), geri kalmış/bıraktırılmış ülkelerde ise egemen/işbirlikçi sınıfların en sömürgen, en savaşçı, en şoven, en gerici diktatörlüğüdür. (G. Dimitrov-"savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe", S. 26-28).

Bu kaba, kanlı, zorba diktatörlük yalnızca emekçilere değil orta sınıflara da, yalnızca devrimcilere değil barışçıl, özgürlükçü, yurtsever, insancıl eğilim taşıyanlara da karşıdır. Daha doğrusu, onun buyruğuna göre duyup düşünmeyen herkese karşıdır. Nitekim, faşistler temel hak ve özgürlükleri kaldırmakla ve çoğulcu parlamentoları, sendikaları, partileri kapatmakla kalmamışlar, komünistlerin yanı sıra sosyalistleri, ilericileri, demokratları hatta bazı liberalleri de aşırı baskıya uğratmış ya da öldürmüşlerdir.

İnanma, düşünme ve anlatma özgürlüğünü kısıtlamaya, güdümlemeye yönelen faşizm yazarların tasarladığını yaratma, gördüğünü, duyduğunu ve dilediğini yazma olanağını da alabildiğine sınırlamıştır. Bundan dolayı, faşist toplumlarda gerçek edebiyat günden güne zayıflamış, ölmeğe yüz tutmuştur. Faşizme ayak uydurmayan her türlü yaratış ürünü yasaklanmış, toplatılmış ve yazarı ağır cezalara çarptırılmıştır. Bu yüzden, birçok edebiyatçı susmak, hapse düşmek, yurt dışına kaçmak zorunda kalmıştır.

Kan, gözyaşı ve alınteriyle beslenen faşizmin edebiyat alanındaki eylemi korkunç olmuştur. Sözgelişi, 1933'te Nazi Almanya'sında Berlin Üniversitesi Alanı'nda on binlerce kitap törenle yakılmıştır. Eserlerinin alevleri gökyüzüne yükselen yazarlardan bazıları şunlardır:

Thomas Mann, Heinrich Mann, Jakob Wasserman, Lion Feuehtfanger, Arnold ve Stefan Zweig, Erich Maria Remarque, Walter Rathenau, Albert Einstein, Alfred Kerr, R. Nugo Preuss, Jack London, Upton Sinclair, Helen Keller, Margaret Sanger, Herbert George Vells, Havelock Ellis, Arthur Senitzler, Sigmond Freud, André Gide, Emile Zola, Marcel Proust v. b. (Bak: Ender Kamil Boyacı-"Almanya'da Kültürün Nazileştirilmesi", Politika, 4. 8. 1977)

Görüldüğü gibi, bu yazarlarla düşünürler arasında solcu olmayan kişiler de vardır, hatta onlar çoğunluktadır.

Faşizm adı geçen yazarların eserlerini kül etmiş, fakat yok edememiştir. Çünkü onlar çeşitli dillere çevrilerek dünyanın dört bucağına yayılmıştır.

Üstelik, faşizm barbarca eserlerini yaktığı kişiliklerini karaladığı, yayınlarını yasakladığı yazarların ayarında bir tek sanatçı da yetiştirememiştir. İktidarca propagandası yapılan, nimetlere boğulan faşist yazarlar beklenen düzeye erişememişlerdir. Bundan ötürü, faşizmin yıkılmasıyla, hepsi de kısa zamanda unutulup gitmiştir. Hiç birinden günümüze dişe gelir bir şey kalmamıştır. Hitler Almanya'sı ile Musoloni İtalya'sı ve Franko İspanya'sındaki acıklı durum buna örnektir.

Bu durum Türkiye'deki faşistler, sağcılar arasından niçin hâlâ nitelikli birkaç yazar, okunmaya değer birkaç eser çıkmadığını da açıklamaktadır.

Demek ki iyinin, doğrunun, ilerinin olduğu kadar güzelin de düşmanıdır faşizm! Yalnızca sömürüp susturduğu işçilerin, köylülerin, orta sınıfların temel hak ve özgürlüklerine değil, onların yarattığı umut dolu, hayat dolu, gerçekçi kültür, sanat ve edebiyat ürünlerine de düşmandır.

Nazım Hikmet'in Tan Matbaası'nı yıkanlara karşı "7 Aralık 1945" te dediği gibi:

Bursada havlucu Recebe
Karabük fabrikasında tesviyeci Hasana düşman,
fakir-köylü Hatçe kadına,
ırgat Süleymana düşman,
sana düşman, bana düşman,
vatan ki bu insanların evidir,
sevgilim, onlar vatana düşman...